

**T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI**

**2025 YILI
ÇORUM İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ
FAALİYET RAPORU**

Ocak 2026

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	2
İL MÜDÜRÜ SUNUŞU	3
I) GENEL BİLGİLER.....	4
A. MİSYON VE VİZYON	5
B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR.....	6
C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER	17
1. İlin Genel Tarımsal Görünümü.....	17
2. Teşkilat Yapısı	19
3. Fiziksel Yapı	20
4. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı	23
5. İnsan Kaynakları	24
6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi	25
II) FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	27
A. SUNULAN HİZMETLER.....	28
1. Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü	28
2. Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü	29
3. Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü.....	36
4. Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü	44
6. Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü.....	51
7. Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü.....	54
8. İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü.....	55
9. Diğer Birim ve Faaliyetler.....	56
B. MALİ BİLGİLER	60
1. Bütçe Uygulama Sonuçları	60
2. Mali Denetim Sonuçları.....	62
III) KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	63
IV) ÖNERİ VE TEDBİRLER	66

İL MÜDÜRÜ SUNUŞU

Tarım; insan yaşamının devamı için vazgeçilmez olan gıda arzının temelini oluşturan stratejik bir sektördür. Bu alanda ana hedefimiz; toprağın üretim kabiliyetini koruyan, suyu verimli yöneten, doğa ile uyumlu, yeterli ve güvenilir gıda tedarikini sürdürülebilir bir sistemle güvence altına almaktır.

Küresel ölçekte gıda ve enerji, ülkelerin jeopolitik ve ekonomik yönelimlerini şekillendiren başlıca politika başlıkları haline gelmiştir. Tarımın doğrudan bu politikalara kaynaklık eden niteliği, onu ulusal kalkınma stratejilerinin merkezinde konumlandırmaktadır.

Çorum; bereketli tarım havzaları, özellikle Osmaniye, Alaca, Sungurlu, Mecitözü ve Kargı ovaları gibi bitkisel üretimde öncü alanları, geniş çayır-mera ekosistemleri, gelişen tarımsal mekanizasyon gücü, güçlü baklagil ve tahıl üretim kültürü, artan tarımsal sanayi yatırımları ve il genelinde büyüyen büyükbaş ve küçükbaş hayvan varlığı ile üretim kapasitesini katma değere dönüştürme potansiyeli yüksek bir ildir.

İlimizde tarımsal faaliyet; yalnızca bir sektör değil, kırsal istihdamı, yerel ticareti, gıda ve yem sanayisini, su kaynakları yönetimini, lojistik süreçleri, kooperatifçilik ağlarını, finansman modellerini ve yerel kalkınmayı doğrudan etkileyen bir üretim zinciridir. Bu zincirde doğal kaynaklar ve insan kaynağı başta olmak üzere sahip olduğumuz tüm potansiyeli etkin şekilde değerlendirmek için sahadayız.

Çorum tarımının planlı ve sürdürülebilir gelişimi; üreticilerimiz başta olmak üzere ziraat odaları, damızlık yetiştirici birlikleri, süt üreticileri birlikleri, diğer yetiştirici ve üretici örgütleri, sulama birlikleri, meslek odaları, kalkınma ajansları, akademik kurumlar, özel sektör temsilcileri, yerel yönetimler ve kırsal kalkınma paydaşlarının katılımıyla, kurumsal iş birliği ve koordinasyon çerçevesinde yürütülmektedir. Çok paydaşlı yönetim anlayışı doğrultusunda oluşturulan bu yapı ile tarımsal üretimden pazarlamaya uzanan süreçlerin etkinliği artırılmakta; verimlilik, kalite, kayıtlılık ve katma değer odaklı bir üretim sisteminin güçlendirilmesi hedeflenmektedir. “Gelecek hepimizin sorumluluğu” bilinciyle; çiftçilerimizin üretim motivasyonunu güçlendiren, refahını gözetilen, gıda ve yem üretiminde kalite standartlarını yükselten, kayıtlı üretimi esas alan ve tarımsal yatırımı artıran bir vizyonla çalışıyoruz.

Bu çerçevede; üretim planlamasını güçlendiren yeni modeller, su kullanımını optimize eden yaklaşımlar, dijital kayıt sistemlerinin yaygınlaştırılması, bitki ve hayvan sağlığında risk yönetimi, tarımsal Ar-Ge'nin sahaya entegrasyonu ve kırsal alanda yaşam kalitesini yükselten projeler ile ilimize ve ülkemize değer üretmeyi sürdürüyoruz.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, Bakanımız Sayın İbrahim Yumaklı'nın politika ve yönlendirmelerinde ve Valimiz Sayın Ali Çalgan'ın destekleriyle; tarımsal üretimde planlı, iklim koşullarına uyumlu, ekonomik olarak güçlü ve kırsal refahı önceleyen bir sistemin gelişmesi için sahadaki çalışmalarımızı artırarak devam ettireceğiz.

2025 Yılı İdare Faaliyet Raporumuzu kamuoyunun bilgisine saygıyla sunar; özveri ile çalışan tüm mesai arkadaşlarıma ve sahada emek veren üreticilerimize teşekkürlerimi iletirim.

Hasan TAŞ

Çorum İl Tarım ve Orman Müdürü

I) GENEL BİLGİLER

A. MİSYON VE VİZYON

Tarım ve Orman Bakanlığı 2024-2028 Plan döneminde;

Misyonumuz;

“Ülkemizin ve dünya pazarlarının ihtiyacı olan güvenilir gıda ve kaliteli tarım ürünlerine erişebilirliği gerçekleştirmek, Tarımsal ve ekolojik kaynakların sürdürülebilir kullanımını sağlamak, Kırsal alanda yaşam standardını yükseltmek amacıyla politika belirlemek ve uygulamak.”

Vizyonumuz;

“Gıda ve tarım alanında; Üretici ve tüketici memnuniyetini en üst düzeyde sağlamak, Türkiye'yi bölgesinde lider, Dünyada küresel aktör haline getirmek.”

Temel Değerlerimiz;

- Bilimsellik
- Erişilebilirlik
- Kayıtlılık, saydamlık, hesap verebilirlik ve güvenilirlik
- Sürdürülebilirlik
- Verimlilik ve kalite
- Hizmet ve paydaş odaklılık
- Ulusal stratejilere uyumluluk
- İşbirliğine açıklık ve katılımıcılık
- Yetkinlik
- Tarımsal üretimi artırmak için sektöre yatırım olarak belirlenmiştir.

B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

İl Müdürlüğümüz Bakanlığımızın Taşra Teşkilatının, Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönergesi kapsamında,

- Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü
- Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü
- Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü
- Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü
- Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü
- Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü
- Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü
- İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü olmak üzere 8 şube müdürlüğü tarafından iş ve işlemlerini yürütmektedir.

Çorum ilimiz; tarımsal üretim çeşitliliği, hububat ve baklagil ekilişleri, çeltik üretim alanları, hayvancılık işletme kapasitesi, Kızılırmak havzasına bağlı sulama alanları, baraj ve göletlere dayalı su ürünleri yetiştiriciliği, mera varlığı ve kırsal kalkınma ihtiyaçları gibi il özelinde değişkenlik gösteren üretim parametreleri dikkate alınarak plan, program ve denetim süreçlerini yürütmektedir.

İl Müdürlüğümüzün görev tanımı,

Çorum ilinin bitkisel üretim, hayvancılık, su ürünleri, gıda ve yem güvenilirliği, doğal kaynakların korunması ve kırsal kalkınma alanlarında Bakanlığımızın taşra teşkilatına verdiği görevleri yerine getirmekle yükümlü olup, yetki ve sorumluluklarını aşağıdaki başlıklar çerçevesinde icra etmektedir;

Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü

- a) Gıda ve yem güvenilirliğini gözeterek tüketiciyi ve halk sağlığını koruyucu tedbirleri Bakanlığın belirlediği esasları il düzeyinde yürütmek,
- b) Gıda, gıda katkı maddeleri ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemelerin üretim, işleme ve satış-pazarlama ile ilgili izin ve kayıtlarını yapmak, üretim, satış yeri ve toplu tüketim yerlerinin izleme, kontrol ve denetimlerini yapmak,
- c) Gıda, gıda katkı maddeleri ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemelerin ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,
- ç) Organik tarım ve iyi tarım uygulamalarına göre üretilen ürünlerin gıda güvenliği yönüyle denetimlerini yapmak,
- d) Bakanlıkça verilen görev çerçevesinde gıda kalıntı izlemeleri yanında bireysel şikayet veya alo gıda ihbar hattına gelen şikayetlerle ilgili gerekli inceleme ve denetleme işlemlerini yürütmek,
- e) Gıda ve beslenmeyle ilişkili olarak gerek bakanlıktan gelen, gerekse il düzeyinde belirlenmiş projelerle ilgili çalışmalar yürütmek,
- f) Konusunda faaliyet gösteren laboratuvarları mevzuatı çerçevesinde

- belgelendirilmek, kaydını almak, izlemek, yetkili oldukları hususlarda denetlemek,
- g) Yem ve yem katkı maddelerinin üretim, işleme ve satış, ihracat, ithalat ile ilgili olarak gerekli kontrolleri ve işlemleri yapmak, denetlemelerini gerçekleştirmek,
- ğ) Görev alanı ile ilgili tarımsal bilgileri ve yeni teknolojileri çiftçilere ulaştırmak, tüketicileri bilgilendirmek, çiftçi çocukları, kadınlar ve gençler için eğitim programlarını ve projeleri uygulamak,
- h) Diğer mevzuat ve il müdürü tarafından verilecek benzeri görevler yapmak.

Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü

- a) İlin bitkisel üretim potansiyeline uygun geliştirme projeleri hazırlamak ve/veya hazırlatmak,
- b) Bakanlığın politika, stratejik plan ve programlarına dayalı il için üretimi uygun ve çiftçilere kazanç sağlayıcı, bitkisel üretim desenlerini belirlemek,
- c) İldeki bitkisel üretimi, Bakanlığın belirlediği esaslar dahilinde ve tarım ve sanayi entegrasyonunu sağlayacak şekilde yönlendirmek,
- ç) Bakanlığın belirlediği esaslar doğrultusunda ildeki bitkisel ürünlerde üretimi, verimliliği ve çeşitliliği artırıcı çalışmalar yapmak,
- d) Ürün kaybını ve ekolojik sisteme zarar verici faaliyetleri önleyici işlemleri mevzuatı çerçevesinde yürütmek,
- e) Bakanlığın insan sağlığını ve ekolojik dengeyi gözeterek belirlediği ve esaslarını ortaya koyduğu yeni üretim şekillerinin ilde uygulanması yönünde çalışmalarda bulunmak,
- f) Alternatif üretim tekniklerine yönelik üretici, üretici örgütleri, müteşebbis ve tüketicilere eğitim ve yayım hizmetlerinde bulunmak, denetim faaliyetlerini yürütmek alternatif tarımsal üretim tekniklerine yönelik Bakanlıkça verilecek görevleri yapmak,
- g) İlin içerisinde olduğu tarım havzası mevzuatı ve gerekliliği çerçevesinde faaliyet göstermek,
- ğ) İlde sertifikalı tohum ve fide-fidan üretimi ve kullanılmasını sağlayıcı faaliyette bulunmak,
- h) Tohumluk üretimlerinin beyanname kabulü, tarla kontrollerini yapmak ve numune alarak ilgili kuruluşlara göndermek,
- i) Tohumluk piyasasında yetkilendirme ile ilgili faaliyetleri yürütmek,
- ı) Tohumluk üretici, işleyici, yetiştirici ve bayilerinin izin, kayıt ve kontrolünü yapmak,
- j) Tohumluk, süs bitkileri, doğal çiçek soğanları ve kesme çiçek vb üretim materyalinin ilgili ithalat ve ihracat işlemlerini yürütmek.
- k) (Mülga: 22.1.2018 tarihli ve 176000 sayılı Olur)
- l) İl dahilinde faaliyette bulunan her türlü gübre ve toprak düzenleyicilerinin üretim yerleri, gübre bayileri ile bu bayilerin depolarını ve buralardaki piyasaya arz edilmiş ürünleri belirlenmiş esaslara göre uygunluğunu denetlemek,
- m) Bakanlığın il müdürlüklerine yetki devri yaptığı gübreler için ithalat uygunluk belgelerini düzenlemek,
- n) İlde ilk defa faaliyete geçen gübre fabrikaları ile gübre üretim yerleri için lisans başvurularında, bu fabrika ve üretim yerlerinin mevzuata uygunluğunu denetlemek,

uygunluk raporunu Bakanlığa göndermek,

o) Üreticilerce toprak analiz sonuçlarına dayalı gübre kullanımını sağlamak için eğitim çalışmaları yapmak,

ö) İlde bulunan toprak-bitki analiz laboratuvarlarının yetkilendirilmesi ve faaliyetleri ile ilgili olarak Bakanlıkça istenen hususları yerine getirmek,

p) İl dahilinde çözümlenemeyen hastalık, teşhis ve tedavi problemlerini ilgili araştırma merkezlerine ve Bakanlığa intikal ettirmek, araştırma ve teşhis sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almak,

r) İl dahilinde bitkilere zarar veren hastalık, zararlı ve yabancı otları tespit etmek ve mücadele programlarını hazırlayarak onaylanmış programların uygulanmasını sağlamak.

s) Bakanlıkça belirlenmiş esaslarla ildeki bitki sağlığını korumak, bitki hastalık ve zararlıları ile erken uyarı tahmin vb yöntemlerle ve entegre/ biyolojik mücadele gibi en az kimyasal kullanımını sağlayıcı modern metot ve usullerle mücadele etmek, bu işlerle ilgili gerekli eğitim ve altyapının hazırlanmasını sağlamak,

ş) Tarımsal işletmelerde kullanılan kimyasalların kaydına ilişkin kayıtları kontrol etmek, izlemek ve denetlemek,

t) Bitki pasaport sistemi ile bitki ve bitkisel ürün hareketlerini ilde kontrol etmek,

u) İl dahilindeki bitki sağlığı ile ilgili iç ve dış karantina hizmetlerini yürütmek,

ü) Zirai ilaç satışı, zirai mücadele alet ve makineleri imalat, toptancılığı ve bayiliği gibi hususlarda gerekli kontrol işlemi yapılarak faaliyetlerine Bakanlıkça belirlenmiş esaslar çerçevesinde kaydını yapmak, izin vermek, denetimlerini gerçekleştirmek.

v) Konusunda faaliyet gösteren laboratuvarları belgelendirmek, yetkili oldukları hususlarda denetlemek.

y) Görev alanı ile ilgili tarımsal bilgileri ve yeni teknolojileri çiftçilere ulaştırmak, tüketicileri bilgilendirmek, çiftçi çocukları, kadınlar ve gençler için eğitim programlarını ve projeleri uygulamak,

z) Örnek çiftçi yetiştirmek gayesi ile çiftçi çocukları, kadınlar ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak,

aa) Kayıt sistemleri veri girişleri ve kayıt sistemlerine dayalı destekleme uygulamalarını yapmak.

bb) Diğer mevzuat ve il müdürü tarafından verilecek benzeri görevler yapmak.

Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü

a) Hayvan sağlığı ve hayvan refahının korunmasının yanı sıra, güvenilir gıda temini ve hayvan ve ürünlerinden insanlara ve hayvanlara geçen hastalıkların önlenerek halk sağlığının korunması amacıyla, il çapında hazırlanan plan, program ve projeleri uygulamak, hayvan hastalık ve zararlılarına karşı koruyucu hizmetleri yürütmek, tedavilerini yapmak, kontrol etmek, denetlemek,

b) Bakanlıkça belirlenmiş esaslarla ve yetkiyle sınırlı olarak hayvanların tanımlamak, tescil etmek, kayıt altına almak, ildeki hayvan hareketlerini kontrol etmek

c) Yurtiçi ve yurtdışı hayvan ve hayvansal ürünlerin hareketlerinin kontrolü ile canlı hayvan ve hayvansal ürünlerin ithalat ve ihracatlarında Bakanlık ile ilgili işlemleri yürütmek,

- ç) Bakanlıkça belirlenmiş esaslar doğrultusunda hayvan hastalıkları ve zararlıları ile mücadele etmek, koruyucu ve tedavi edici hayvan sağlığı hizmetlerini yürütmek, hayvan refahını sağlayıcı çalışmalarda bulunmak, hayvan sağlığı ile ilgili karantina hizmetlerini yürütmek,
- d) Hayvan sağlığı, teşhis ve tedavi edici ve koruyucu maddeler ile bunların etken ve yardımcı maddelerinin üretim, satış, ihracat, ithalat, taşıma, muhafazası ile ilgili kayıtları tutmak, Bakanlıkça belirlenmiş esaslarla ve yetkiyle sınırlı olarak faaliyetleri ile ilgili izin vermek, izlemek, kontrol etmek ve denetlemek,
- e) İl dahilinde çözümlenemeyen hastalık, teşhis ve tedavi problemlerini ilgili araştırma merkezlerine ve Bakanlığa intikal ettirmek, araştırma ve teşhis sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almak,
- f) Hayvan sağlığı, teşhis, tedavi ve koruyucu hizmetler alanında faaliyet gösteren, kişi, kurum ve kuruluşlar ile hayvan-hayvansal ürün, üretim, satış, kesim ve eğitim, araştırma yerleri ve barınakların durumları ve faaliyetlerinin kaydını tutmak, Bakanlıkça belirlenmiş esaslarla ve yetkiyle sınırlı olarak, faaliyetleri ile ilgili izin vermek, izlemek, kontrol etmek ve denetlemek,
- g) İldeki damızlık hayvanların sağlık kontrollerini yapmak,
- ğ) Konusunda faaliyet gösteren laboratuvarların belgelendirilmesi, yetkili oldukları hususlarda denetlemek.
- h) Hayvan ıslahı faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin veri tabanı çalışmalarını yürütmek, Bakanlıkça düzenlenen suni tohumlama kurslarına ilişkin koordinasyonu sağlamak, suni tohumlama yapma izni vermek, sperma ve embriyo üretim merkezleri ve laboratuvarlarının kontrol ve denetimlerini yapmak,
- ı) Bakanlığın belirlediği hayvan ıslah programını ilde uygulamak, izlemek.
- i) Büyükbaş ve küçükbaş damızlık yetiştiriciliği yapılan işletmelerin, teknik yönden kontrolünü yapmak,
- j) Bakanlığın belirlediği çerçevede, İlde hayvansal üretimin insan sağlığı ve ekolojik dengeyi koruyucu yöntemlerle yapılmasına ilişkin çalışmalar gerçekleştirmek, bunları denetlemek,
- k) İlde hayvansal üretimin artırılmasına ve pazarlanmasına yönelik faaliyetlerde bulunmak,
- l) Hayvancılık projeleri ile ilgili personel eğitimi ve bütçe ihtiyaçlarını tespit etmek ve ilin hayvancılık konusunda üretim potansiyelini belirlemek,
- m) Projeye dayalı olarak kurulmak istenen hayvancılık işletmelerine ilişkin teknik yardım taleplerini değerlendirmek,
- n) Kurulmak istenen hayvancılık tesislerinin izin ve tescil işlemlerini yapmak, izlemek ve denetlemek,
- o) Hayvancılık üretim potansiyeline uygun geliştirme projeleri hazırlamak ve/veya hazırlatmak.
- ö) Su ürünleri işleme yerlerinin onay işlemlerini gerçekleştirmek ve denetlenmek,
- p) (Ek. 19/8/2015 tarihli ve 35 sayılı Olur) Su ürünleri satış yerlerini ruhsatlandırmak ve denetlemek.

r) İnsan tüketimi amacıyla kullanılmayan hayvansal yan ürünler ve türevleri ile bunlarla iştirah eden işletme ve tesislerle ilgili iş ve işlemleri Bakanlıkça belirlenen esaslar ve yetkiler doğrultusunda yürütmek,

s) Kombina ve mezbahalarda görev yapan resmi veteriner hekim veya yetkilendirilmiş veteriner hekimlerin görevlendirmelerini yapmak, kayıtlarını tutmak ve bunları mevzuatta belirlenmiş görevlerini yerine getirmeleri yönüyle denetlemek.

ş) Görev alanı ile ilgili tarımsal bilgi ve yeni teknolojileri çiftçilere ulaştırmak, tüketicileri bilgilendirmek, çiftçi çocukları, kadınlar ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak,

t) Diğer mevzuat ve il müdürü tarafından verilecek benzeri görevler yapmak.

Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü

a) Arazi ve toprak etüdü, sınıflama ve haritalama işlerini yapmak, yaptırmak,

b) Toprak ve arazi veri tabanına ilişkin çalışmaları yapmak,

c) Toprak ve sulama suyu ile ilgili analizleri yapmak ve yaptırmak,

ç) Arazi kullanım planlarını yapmak, yaptırmak,

d) Çalışma konuları ile ilgili ihale ve kesin hesap işlemlerini yapmak,

e) Tarımsal üretim potansiyeli yüksek ovaların belirlenmesi işlemlerini yapmak, yaptırmak,

f) Toprak ve sulama suyu analiz laboratuvarlarının kuruluş izinleri ile ilgili işlemleri yürütmek,

g) Toprak ve arazilerin korunması, geliştirilmesi ve verimli kullanılması ile ilgili çalışmalar yapmak, uygulanmasını sağlamak, izlemek ve değerlendirmek, toprak, su, biyolojik çeşitlilik gibi doğal kaynakların doğal olaylar veya arazi kullanımından kaynaklanan bozulmalarını önlemek için gerekli tedbirleri almak,

ğ) Tarım dışı arazi kullanım taleplerini değerlendirmek,

h) Tarım alanlarının korunması ve amacına uygun kullanımını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, aldırarak ve zorunlu hallerde amacı dışında kullanımına izin vermek,

ı) Diğer kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği yaparak, arazi değerlendirmesine esas nüfus, iklim, toprak, bitki, hidroloji, jeoloji ve diğer arazi bilgilerini temin etmek,

i) Tarım arazilerinin korunması ve geliştirilmesine yönelik uygulanmış veya planlanan projelerin tarımsal üretime etkileri yönünden incelenmesi ve değerlendirilmesi için ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak, yatırım önceliklerinin belirlenmesine yardımcı olmak,

j) Toprak koruma kurullarının sekretarya hizmetlerini yürütmek, çalışmalarda bulunmak ve katılım sağlamak,

k) Arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmetleri ile ilgili etüt, proje ve uygulama işlemlerini yapmak, yaptırmak

l) 5403 sayılı Kanun kapsamında yapılan özel arazi toplulaştırma taleplerini değerlendirmek, kontrol etmek,

m) Arazi derecelendirme işlemlerini yapmak, yaptırmak,

n) Kırsal alan düzenlemesi, geliştirilmesi ve altyapı çalışmalarını yapmak, yaptırmak,

o) İdari bağlılık işlemlerini (köy altı yerleşim birimlerinin birleştirilerek yeni köy oluşturulması, bağımsız köy oluşturulması) yürütmek,

- ö) Sulama projelerinin etüt, proje ve uygulamalarını yapmak, yaptırmak,
- p) Mevcut sulama şebekelerinde sulama sonuçlarını bitkisel üretim, sulama ve toprak koruma açısından izlemek değerlendirmek ve iyileştirici tedbirler almak,
- r) Çalışma konuları ile ilgili ihale ve kesin hesap işlemlerini yapmak,
- s) Tarımsal sulamada verimliliği artırmak, uygun sulama tekniklerinin kullanımını sağlamak,
- ş) Sulama alanlarında su tasarrufu sağlayacak modern sulama sistemlerin yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar yapmak, projeler yapmak, yaptırmak ve desteklemek,
- t) Sorunlu ve sorunlu olabilecek tarım arazilerini tespit etmek, ettirmek ve uygun projeler (Erozyon, drenaj, arazi ıslahı vd.) hazırlamak, hazırlatmak, uygulamak ve uygulatmak,
- u) İl dahilinde sulamaya açılan alanlarla ilgili kuruluşlarca işbirliği yaparak sulu tarım tekniklerini hazırlanacak bir program içerisinde çiftçilere öğretmek ve yaymak.
- ü) Entegre İdare ve Kontrol Sistemi ve Coğrafi Bilgi Sistemine (CBS) dayalı çalışmaları yürütmek.
- v) Görev alanı ile ilgili tarımsal bilgi ve yeni teknolojileri çiftçilere ulaştırmak, tüketicileri bilgilendirmek, çiftçi çocukları, kadınlar ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak,
- y) Tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgelerinin kurulması amacıyla, yapılacak müracaatların ilk değerlendirmesini ve uygun görülenler için yer seçimi ön çalışmalarını yapmak,
- z) Tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgelerine ilişkin sekretarya hizmetlerini yürütmek, komisyonlar oluşturmak, teknik destek sağlamak ve çalışmaları koordine etmek,
- aa) Kurulmuş tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgelerinin uygulamalarını takip etmek, izlemek ve değerlendirmek,
- bb) Su kaynaklarının, tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan kirliliğe karşı korunması ve su kalitesinin izlenmesine yönelik çalışmaları yürütmek.
- cc) 3083 sayılı Kanun kapsamındaki uygulama alanlarında köy gelişim alanlarını belirlemek, köy imar planlarını ve altyapı hizmetlerini yapmak veya yaptırmak.
- çç) 3083 sayılı Kanun kapsamındaki uygulama alanlarında, zorunluluk hali ve Kanunun amaçları gözetilerek yürütülen tarım arazisinin tarım dışı amaçla kullanım izinleri, satışlar, şerhler ve tahsis işlemlerini yürütmek,
- dd) Tarım arazilerinde satış, hibe veya takas yolu ile devir işlemlerinin 5403 sayılı Kanun hükümleri doğrultusunda yapılmasını sağlamak,
- ee) Tarım arazilerine ilişkin tevhid, ifraz ve vasıf değişikliği gibi talepleri değerlendirmek,
- ff) Mirasa konu tarım arazilerinin 5403 sayılı Kanun hükümleri doğrultusunda mirasçılara devrini sağlamak,
- gg) Mirasa konu tarım arazilerinde mirasçılarının anlaşmaları konusunda teknik destek sağlamak,

- ğğ) 5403 sayılı Kanununun 8/Ç maddesinde öngörülen süre içerisinde yeter gelirli tarımsal arazi mülkiyetinin devredilmemesi halinde, bu madde kapsamında Bakanlık ile koordineli olarak yetkili sulh hukuk mahkemesinde açılacak davalara ilişkin tüm bilgi ve belgeleri Bakanlığa intikal ettirmek,
- hh) Mirasa konu tarım arazilerinde; taşınırın devri, tarımsal arazi yönetiminin tedbiren verilmesi, sona erme, tasfiye ve yan sınaî işletmenin devri gibi süreçleri izlemek ve gerekli iş ve işlemlerin yürütülmesini sağlamak,
- ıı) Yeter gelirli arazi büyüklüklerini hesaplamak, sürdürülebilir işletme ölçeğini belirleyerek arazi edindirme işlemlerini yürütmek,
- ii) Tarım arazilerinin değer tespitlerini yapmak,
- jj) Arazi dağıtım ve kiralama çalışmalarını yapmak, yaptırmak, arazi satış izni, ipotek ve temlik işlemlerini yürütmek,
- kk) Yabancıların tarım arazisi edinimi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,
- ll) Kiracılık, ortakçılık ve yarıcılık işlerinin yürütülmesini sağlamak,
- mm) Tarımsal arazi arz ve talep listelerini oluşturmak,
- nn) Tarımsal arazilerde alıcı, satıcı ve kiracıların anlaşmaları konusunda doğrudan aracılık yapmak,
- oo) Tarımsal arazilerde kredi işlemlerine teknik destek sağlamak,
- öö) Mülkiyetten kaynaklanan ihtilaflarda ve uygulama alanlarında, alım, satım, kamulaştırma ve takas işlemlerinin yürütülmesini sağlamak,
- pp) Hazine arazisinin kamu kuruluşlarına tahsis işlemlerini yapmak, Bakanlığa tahsisli tarım arazileri ile tarım işletmelerinin kiraya verilmesi ve amacına uygun kullanılıp kullanılmadığının kontrol edilmesi ile ilgili sekreteryaya görevini yürütmek,
- rr) 3083 sayılı Kanun ile uygulayıcı kuruluşun tasarrufuna geçen ve bu kapsamda kullanılmayan arazilerin değerlendirilmesini sağlamak,
- ss) Görev alanı ile ilgili bilgileri çiftçilere ulaştırmak, bilgilendirmek, eğitim programları ve projeleri uygulamak,”
- şş) Diğer mevzuat ve il müdürü tarafından verilecek benzeri görevler yapmak.

Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü

- a) Çayır, mera, yaylak ve kışlaklar ile umuma ait otlak ve çayırların tespit, tahdit ve tahsisi ile ilgili programlar hazırlamak, hazırlatmak ve uygulanmalarını sağlamak,
- b) Devletin hüküm ve tasarrufu altında veya mülkiyetinde bulunan çayır ve meraların geliştirilmesi amacıyla imar, ıslah ve ihya tedbirlerini almak, mevzuata uygun kullanımını temin etmek için gerekli program ve projeleri hazırlamak, hazırlatmak ve uygulanmasını sağlamak,
- c) Ekolojisi uygun olan bölgelerde ve marjinal alanlarda yapay mera kurulması için projeler hazırlamak, hazırlatmak, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak,
- ç) Uygulanan ve uygulanacak olan projelerin personel, bütçe ve kredi ihtiyaçlarını tespit etmek, karşılanması için programlar hazırlamak, ilgili birimlerle koordinasyonu sağlamak,
- d) 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanunu ile verilen diğer görevleri yapmak,
- e) 4562 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulacak tarıma dayalı ihtisas organize sanayi

bölgelerine ilişkin Tarım Reformu Genel Müdürlüğü koordinasyonunda sürdürülecek çalışmalara katkı sağlamak,

f) İl genelinde, çayır ve mera ve yem bitkileri ile ilgili kurulan bilgi sistemlerine veri sağlamak,

g) Ülke hayvancılığının ihtiyacı olan kaliteli kaba yem ihtiyacının giderilmesi için gerekli çalışmaları yapmak, bununla ilgili yurtiçi ve yurtdışı projeler hazırlamak ve hazırlatmak, uygulamasını sağlamak, silaj yapımının yaygınlaştırılması için gerekli tedbirleri almak,

ğ) Kaba yem açığının kapatılabilmesi amacı ile verilen yem bitkileri desteklemelerine ilişkin teklifler geliştirmek takip etmek ve destekleme faaliyetlerini yürütmek,

h) Ekolojisi uygun olan bölgelerde ve marjinal alanlarda çok yıllık yem bitkileri üretiminin artırılması ve yapay çayır mera tesislerinin kurulması için projeler hazırlamak, hazırlatmak, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak, bununla ilgili teşvik tedbirlerini almak ve uygulatmak,

i) Sulu ve kuru tarım alanlarında yem bitkileri ve ot ve üretimini geliştirmek için gerekli projeleri hazırlamak, hazırlatmak ve uygulanmasını sağlamak,

ı) Bakanlığın belirlediği esaslar doğrultusunda ildeki yem bitkileri ürünlerinde üretimi, verimliliği ve çeşitliliği artırıcı çalışmalar yapmak,

j) Bakanlığın politika, stratejik plan ve programlarına dayalı il için üretimi uygun ve çiftçilere kazanç sağlayıcı, yem bitkileri üretim desenlerini belirlemek,

k) Yem bitkileri üretiminde ürün kaybını en aza indirecek önleyici işlemlerde bulunmak,

l) İl genelinde yem bitkisi ekiliş alanları, kaba yem üretim miktarı, silaj üretim miktarı, yem bitkileri ekiliş maliyetleri gibi konularda istatistiki bilgileri derlemek,

m) İl genelinde ekilişi ve satışı yapılan yem bitkilerinin satış fiyatlarının takibini yapmak,

n) Diğer mevzuat ve il müdürü tarafından verilecek benzeri görevler yapmak.

Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü

a) Projeye dayalı olarak kurulacak işletmelere ait kredi taleplerini inceleyerek uygun olanların gerekli proje ve çiftlik geliştirme projelerini hazırlamak,

b) Bakanlıkça verilecek yetki çerçevesinde, kooperatifler ve diğer tarımsal örgütlerin ve iştiraklerinin kuruluşlarına izin vermek, izlemek ve denetlemek,

c) Çiftçilerin kooperatif veya birlik şeklinde teşkilatlanmasını ve kooperatifçiliği teşvik etmek, bu amaçla etüt ve projeler hazırlamak, kooperatiflerin kurulması için teknik ve yetkisi dahilinde mali yardımda bulunmak ve denetlemek,

ç) İl dahilindeki çiftçi birlikleri ve ortaklıkları, döner sermaye işletmeler, vakıflar, tarım ürünlerini işleyen, pazarlayan şirketlerin kurulmasına yol göstermek, yardımcı olmak,

d) Bakanlıkça yürütülen iç ve dış kaynaklı entegre ve münferit bitkisel üretim, hayvancılık ve su ürünleri üretim, değerlendirme, pazarlama ve kırsal kalkınma projelerinin ilgili kısımlarını uygulamak, uygulatmak, hibelerin zamanında ve amacına uygun olarak kullanılmasını takip ve kontrol etmek, Bakanlığın ilgili konularda hazırladığı plan ve programların uygulanmasını sağlamak,

e) Kırsal kalkınma desteklerinin gerçekleştirilmesi ve kırsal kalkınma programları ile ilgili Bakanlık uygulamaları yönünde faaliyette bulunmak,

- f) İlde tarımsal mekanizasyon düzeyinin artması için bu konuda Bakanlıkça belirlenmiş esaslar çerçevesinde faaliyette bulunmak,
- g) Tarım ürünlerinin işlenip değerlendirmesine, pazarlamasına ve bunun için gerekli tesislerin kurdurulmasına yardımcı olacak çalışmaları yapmak, bu konuda üreticileri ve müteşebbisleri yönlendirmek,
- ğ) Projeler çerçevesinde köylerde istihdam imkânlarını artırmak amacıyla el sanatlarının geliştirilmesini, yayılmasını ve tanıtılmasını sağlayıcı ve mamullerinin pazarlanmasını kolaylaştırıcı tedbirler almak,
- h) Görev alanı ile ilgili tarımsal bilgi ve yeni teknolojileri çiftçilere ulaştırmak, tüketicileri bilgilendirmek, çiftçi çocukları, kadınlar ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak,
- ı) Örnek çiftçi yetiştirmek gayesi ile çiftçi çocukları, kadınlar ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak,
- i) Diğer mevzuat ve il müdürü tarafından verilecek benzeri görevler yapmak.

Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü

- a) İlde çiftçilerin karşılaştığı problemleri araştırma enstitülerine iletmek, çözümlerin çiftçilere iletilmesini sağlamak, ilde görev yapan personelin hizmet içi eğitimlerini koordine etmek,
- b) İl yayım programlarının görev alanları ile ilgili kısmını hazırlamak ve program gerçekleştirmelerini izlemekle görevli ildeki diğer şube müdürlükleri ve ilgili diğer paydaşlarla işbirliği yaparak; ilin yayım programını ildeki tarımsal sorunların çözümüne ve belirlenen hedeflere ulaşacak şekilde hazırlamak, ilin yayım programının ve programlarla ilgili gerçekleştirmelerin Bakanlığa ulaşmasını sağlamak,
- c) Araştırma kuruluşları ile doğrudan merkeze bağlı olan benzeri kuruluş ve merkezlerce işbirliği halinde uygulamaya yönelik deneme ve demonstrasyon programlamak ve yürütmek, sonuçlarına göre çiftçilere tavsiyelerde bulunmak.
- ç) İlin tarım ürünlerinin ekiliş, verim ve üretimlerini tahmin çalışmalarını yapmak, tarımla ilgili her türlü istatistik bilgilerinin zamanında toplanmasını ve tarımsal envanterin oluşturulmasını ve yayınlanmasını sağlamak,
- d) İlin, yatırım ve bütçe tekliflerini yapmak, onaylanan program ve projelerin dağıtımının planlanması, izlenmesi ve harcamalarını konsolide ederek ilgili birime göndermek,
- e) Bakanlığının orta ve uzun vadeli strateji politikaları çerçevesinde çalışmalarını yürütmek ve koordine etmek,
- f) İstatistik ve döküm çalışması yapmak, tarımsal veri tabanındaki bilgileri Bakanlık merkez birimleri ile hızlı ve sağlıklı bir şekilde paylaşmak, İstatistik Veri Ağı (İVA), Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (ÇMVA) ve diğer istatistik projeleri kapsamında veri ve bilgilerin zamanında toplanmasını ve değerlendirilmesini sağlamak,
- g) Ürünler, riskler bölgeler ve işletme ölçekleri itibarıyla sağlanacak prim desteğine ilişkin çalışmalar yapmak,
- ğ) 14/6/2005 tarihli ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu çerçevesindeki tarım sigortaları ile ilgili çalışmaları yürütmek ve tarım sigortası uygulamalarının yaygınlaştırılmasına yönelik eğitim, yayım ve tanıtım çalışmalarını yapmak.

- h) Afete uğrayan çiftçilerin hasar tespit çalışmalarını yapmak ve 2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun ile ilgili çalışmaları yürütmek,
- i) 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkındaki Kanun çerçevesinde Bakanlığımızla ilgili çalışmaları yürütmek.
- i) Küresel iklim değişiklikleri, kuraklık, çölleşme ile ilgili çalışmalar yapmak ve yaptırmak,
- j) Afete uğrayan çiftçilerle ilgili yapılabilecek diğer mevzuat düzenlemeleri kapsamındaki çalışmaları yürütmek,
- k) İl müdürlüğü faaliyetlerinde birden fazla şubeyi ilgilendiren konular başta olmak üzere şubeler arası koordinasyonu sağlamak,
- l) Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemleri yürütmek, uygulamaları yaygınlaştırmak için eğitim, yayım ve tanıtım çalışmaları yapmak,
- m) Kırsal alanda yaşayan kadına yönelik ev ekonomisi konularında eğitim ve yayım çalışmalarını planlamak, uygulanmasını sağlamak, izlemek ve değerlendirmek.
- n) Kırsal alanda yaşayan kadınların tarımsal üretime katılımını sağlamak, eğitim ihtiyacına dayalı plan ve programlar hazırlamak, uygulanmasını sağlamak, izlemek ve değerlendirmek, fiziksel ve sosyal çevre ile olan ilişkilerini düzenlemek, kadının durumu ve sorunları ile ilgili araştırmalar yapmak, çözüm önerileri ortaya koymak, projeler geliştirmek ve uygulamak. o) Diğer mevzuat ve il müdürü tarafından verilecek benzeri görevler yapmak.

İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü

- a) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri çerçevesinde kiralama, satın alma ve benzeri işleri yapmak, temizlik, güvenlik, aydınlatma, ısınma, bakım, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapmak/yaptırmak,
- b) İl müdürlüğüne ait mevcut binalarının bakım, onarımları ile ihtiyaç duyulan bina ve arazilerin kiralama, satın alma, kamulaştırma gibi işlemlerini yürütmek, 9/11/1983 tarihli ve 2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu ve 23/9/1984 tarihli ve 18524 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Konutları Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde tahsis komisyonu oluşturmak, puanlama tahsis ve benzeri işlemleri yürütmek,
- c) İl müdürlüğüne ait taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek. Demirbaş ve tüketim malzemelerinin devir, teslim ve benzeri işlemlerini yapmak,
- ç) İl müdürlüğünün genel evrak ve arşiv faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek,
- d) İl müdürlüğü personelinin daha etkin ve verimli hizmet yapabilmesi için hizmetiçi eğitim programları düzenlemek ve il müdürlüğüne ve Bakanlığımız kuruluşlarına aday olarak açıktan ataması yapılan personelin kuruluşlarla koordinasyonu sağlayarak aday memurların eğitimini yapmak, sonuçlarını Personel Genel Müdürlüğüne bildirmek,
- e) İl müdürlüğünün ihtiyaç duyduğu araç, makine, alet ve benzeri araçlar ile bunların yedek parçalarının alımı, dağıtımı, transferini yapmak ve ikmal sistemini oluşturmak, 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanunu ve Taşıt Yönetmeliği çerçevesinde taşıtlar

ile ilgili tüm hizmetleri yürütmek,

f) İl müdürlüğünde iç kontrol sisteminin kurulması ve işletilmesi ile ilgili çalışmaları yapmak ve koordinasyonu sağlamak,

g) İl müdürlüğü personelinin atama, yer değiştirme, terfi, özlük ve mali hakları ile ilgili tüm iş ve işlemleri yapmak,

ğ) İl müdürlüğü Bilişim Teknolojileri Birimi'ni kurmak ve Bakanlığın bilişim teknolojileri politikaları, ilke ve hedefleri doğrultusunda bilişim varlıklarının çalışmasını temin etmek,

h) İldeki yayın malzemeleri ile ilgili hizmetleri yürütmek,

i) İl Müdürlüğü için elektronik ortamda yürütülmesine ihtiyaç duyulan; her türlü yazılım ve hizmetin devamlılığını, güvenliğini ve kontrolünü sağlamak,

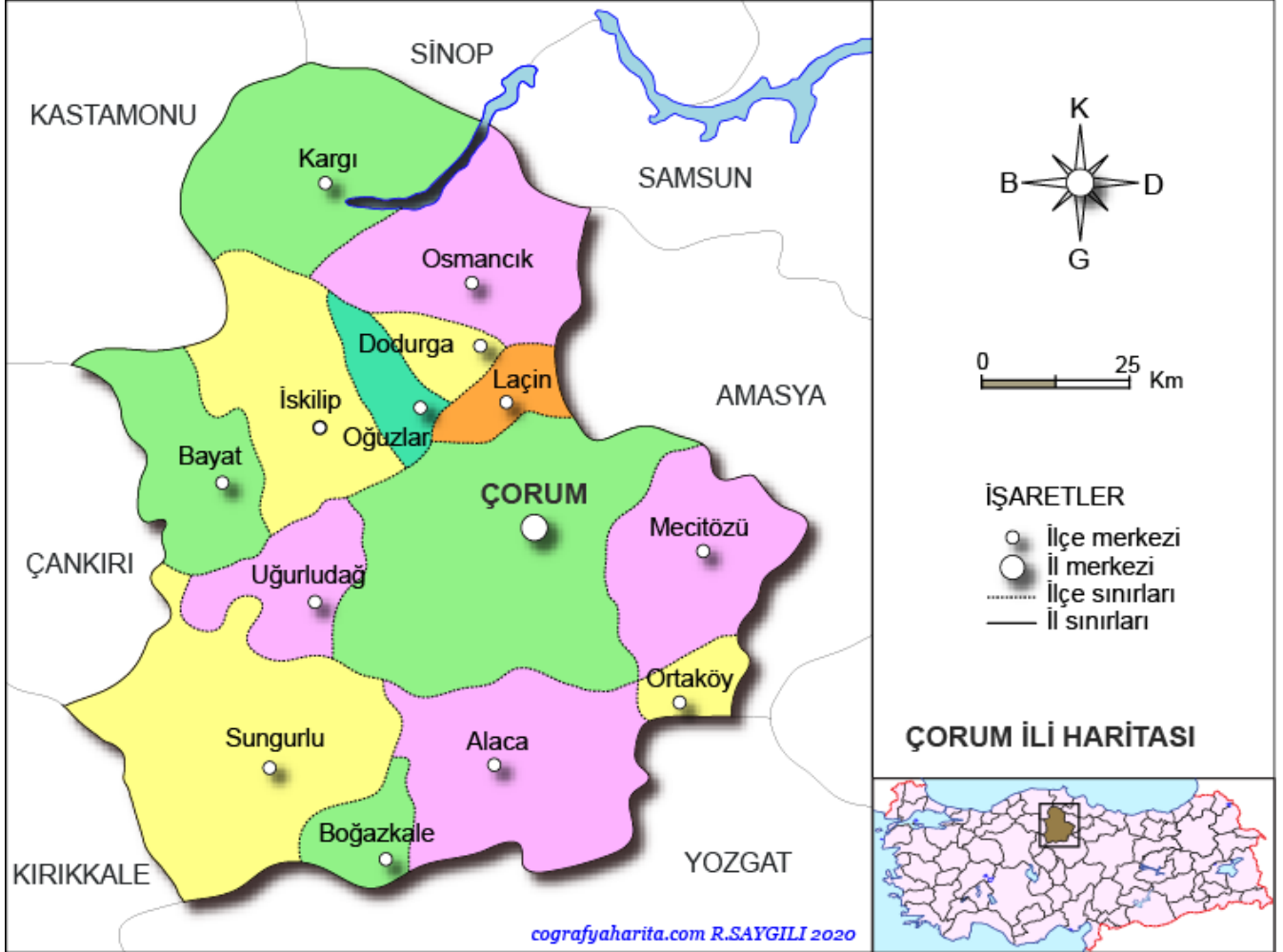
k) İl Müdürlüğünün internet siteleri ve intranet yapıları ile içerik yönetim sistemlerinin kullanımına yönelik çalışmalar yapmak,

n) İl Müdürlüğünün bilişim altyapısının kurulumu, bakımı, onarımı, işletilmesi, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi ile ilgili işleri yürütmek.

C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

1. İlin Genel Tarımsal Görünümü

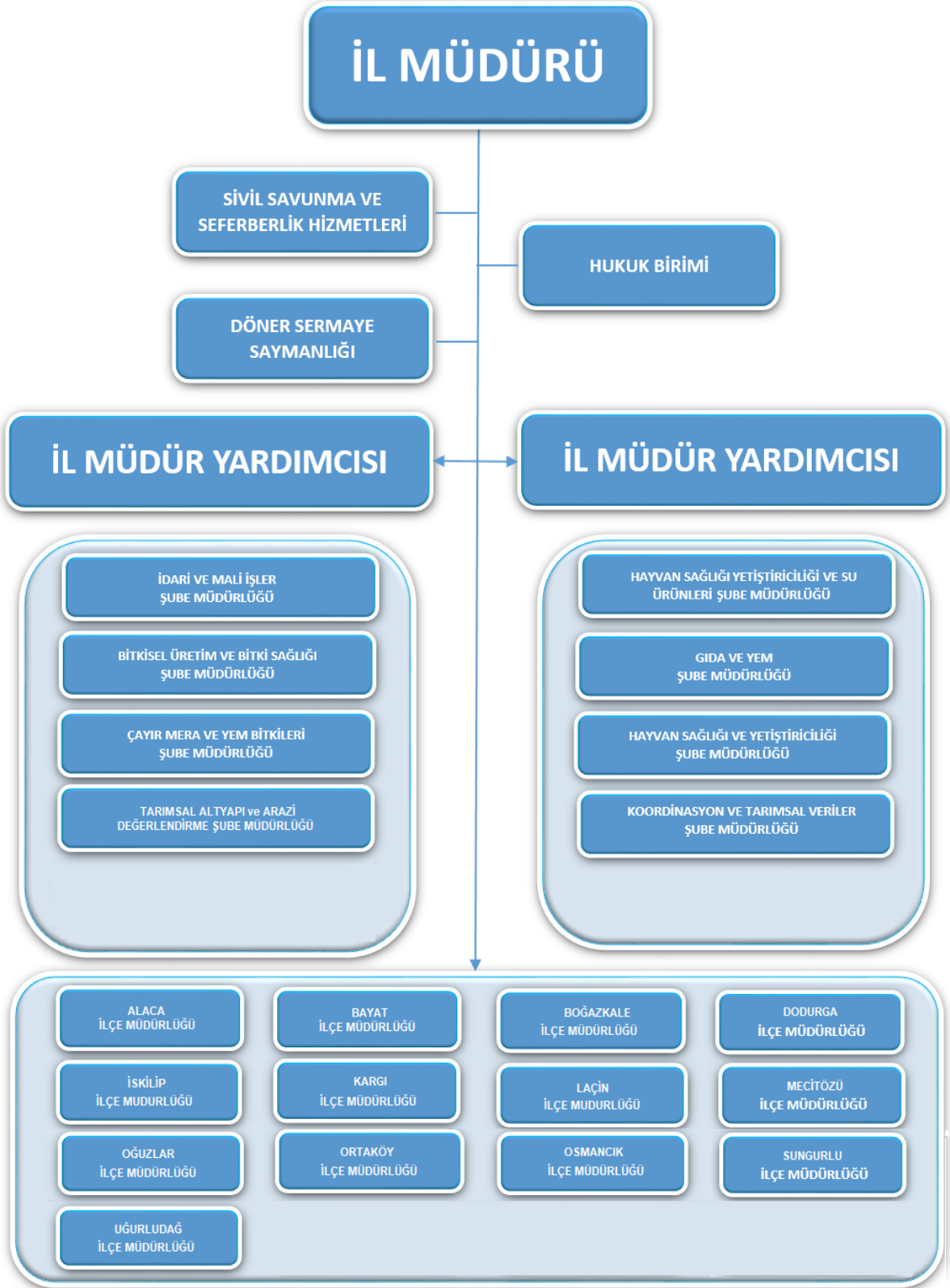
Şekil 1: Çorum İli Siyasi Haritası

- Nüfus (TÜİK) : 521.335 kişi
- ÇKS'ye Kayıtlı Çiftçi Sayısı : 44172 kişi (2025 yılı Aralık ayı)
- ÇKS'ye Kayıtlı Alan : 3.341 bin da (2025)
- İşletmelerin Kayıtlılık Oranı : % 62,12
- Yüzölçümü : 12.783,81 bin dekar
 - Orman Alanı : 4.639,67 bin dekar (Yüz ölçümünün %36,29)
 - Toplam Tarım Alanı : 5.513,13 bin dekar (Yüz ölçümünün %43,13)

○ Çayır-Mera Alanı	: 711.6 bin dekar (Yüzölçümünün %5,57)
○ Diğer (Yerleşim alanı vb)	: 1.919,41 bin dekar (Yüz ölçümünün %15,1)
○ Sulamaya Açılan Alan (DSİ)	: 345.890 bin dekar
• Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (2024 TÜİK)	: 96.716 Milyon TL
• Tarımsal Hâsıla (2024 TÜİK)	: 18.067 Milyon TL
• İhracat (TÜİK)	: 126.049 Milyon TL <u>(Yıllık)</u>
• Tarımsal İhracat (TÜİK)	: 1805.622 Milyon TL <u>(Yıllık)</u>
• Tarla Bitkileri Üretimi (TÜİK)	: 1.713.395 (ton)
• Meyve Üretimi (TÜİK)	: 55.157 (ton)
• Sebze Üretimi (TÜİK)	: 390.466 (ton)
• Büyükbaş Hayvan Varlığı	: 212.159 (baş)
• Küçükbaş Hayvan Varlığı	: 270.428 (baş)
• Kanatlı Hayvan Varlığı	: 3.173.144 (adet)
• Arılı Kovan Varlığı	: 32.440 kovan (adet)
• Su Ürünleri Üretimi	
○ Avcılık	: 41 (ton)
○ Yetiştiricilik	: 67 (ton)

2. Teşkilat Yapısı

3. Fiziksel Yapı

İl Müdürlüğümüz, Çepni Mahallesi Necmettin Erbakan caddesindeki 29.301,88 m²'lik tek parsel üzerinde bulunan üç ayrı binada hizmet vermektedir. Bunlar ana bina, 1 nolu ek bina (Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şubesi), 2 nolu ek binadır (yemekhane, misafirhane).

Ayrıca merkezde dört (4) yerde (Düvenci Beldesi, Hamdiköy, Babaoğlu, Cemilbey) köy grubu ziraat teknisyenliği hizmet binaları mevcuttur.

İl Müdürlüğümüz bünyesinde 22 adet kaloriferli lojman mevcut olup tüm lojmanlar dolu durumdadır. İl Müdürlüğümüzün merkezde 21 ilçelerde 33 adet olmak üzere toplam 54 adet hizmet aracı bulunmaktadır.

İlçe Müdürlüklerinin Bina Durumu

1- Alaca İlçe Müdürlüğü, kendi mülkiyetinde bulunan tek binada hizmet vermektedir. 2 adet kaloriferli lojmanı hizmet binasına katılmış olup tahsis şekli değişmiştir. Ayrıca Alacahöyük Beldesi'nde köy grubu ziraat teknisyenliği mevcuttur.

2- Bayat İlçe Müdürlüğü, kendi mülkiyetinde bulunan tek binada hizmet vermektedir. 2 adet kaloriferli lojman hizmet binasına katılmıştır.

3- Boğazkale İlçe Müdürlüğü, köy grubu ziraat teknisyenliği olarak inşa edilen binada hizmet vermektedir. Buna göre ilçemiz merkez mahallesinde bulunan imar planında resmi kurum olarak ayrılan mülkiyeti hazineye ait 2770 parsel nolu 847,00² Yüzölçümü taşınmaz malın Milli Eğitim Bakanlığına ait olan tahsisi kaldırılarak, 420 sıra No'lu Milli emlak Genel tebliğin 2. Bölümü 5. Maddesinin 2.nci Fıkrası © bendine göre İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü Hizmet binası yapılmak amacıyla Tarım ve Orman Bakanlığının 2 (iki) yıl süreyle ön tahsisi Valilik Makamının 28.08.2025 Tarih ve 13390234 sayılı Olur'u ile uygun görülmüştür.

4- Dodurga İlçe Müdürlüğü, kaymakamlık binasının 7 odasında hizmet vermektedir.

5- İskilip İlçe Müdürlüğü, kendi mülkiyetinde bulunan tek binada hizmet vermektedir.

6- Kargı İlçe Müdürlüğü, kendi mülkiyetinde bulunan tek binada hizmet vermektedir. Köprübaşı köyünde köy grubu ziraat teknisyenliği mevcuttur.

7- Laçın İlçe Müdürlüğü, kendi mülkiyetinde bulunan köy grubu ziraat teknisyenliği olarak inşa edilen binada hizmet vermektedir.

8- Mecitözü İlçe Müdürlüğü kendi mülkiyetinde bulunan tek binada hizmet vermektedir. Söğütyolu köyünde köy grubu ziraat teknisyenliği mevcuttur.

9- Oğuzlar İlçe Müdürlüğü, kaymakamlık binasının bodrum katındaki 5 odasında hizmet vermektedir.

10- Ortaköy İlçe Müdürlüğü kendi mülkiyetinde bulunan tek binada hizmet vermektedir. Hizmet alanı prefabrik olup ihtiyaca cevap veremez duruma gelmiştir. Kullanılamaz durumda olan prefabrik lojman ise İlçe Müdürlüğünün ambar ve deposu olarak kullanılmaktadır. Yeni hizmet binası yapılması yönündeki çalışmalar

doğrultusunda; Bakanlığımızdan gelen teknik görevlilerce yerinde incelemelerde bulunmuş ve acilen yeni hizmet binası yapılması yönündeki görüşlerini belirtmişlerdir. Görüşe istinaden gerekli evraklar 15.06.2017 tarihinde Bakanlığımıza gönderilmiş ancak bugüne kadar herhangi bir cevap alınamamıştır.

11- Osmancık İlçe Müdürlüğü, mülkiyeti hazineye tahsisi kendisine ait binada hizmet vermektedir. Kamil bucağında köy grubu ziraat teknisyenliği mevcuttur.

12- Sungurlu İlçe Müdürlüğü, kendi mülkiyetinde bulunan tek binada hizmet vermektedir. Ayrıca Arifegazili ve Salman köylerinde köy grubu ziraat teknisyenliği mevcuttur.

13- Uğurludağ İlçe Müdürlüğü, kendi mülkiyetinde bulunan binada hizmet vermektedir. Yenyapan köyünde boğa barınağı olarak tahsisli taşınmaz mevcuttur.

Tablo 1: Araç Durumu (Resmi Araç)

Çalıştığı Kurum/Kuruluş	Otomobil	Kamyonet	Minibüs	Diğer (Kamyon, Traktör, Otobüs)	Toplam
İl Müdürlüğü	3	7	3	3	16
Alaca İlçe Müdürlüğü		1			1
Bayat İlçe Müdürlüğü		2			2
Boğazkale İlçe Müdürlüğü	1				1
Dodurga İlçe Müdürlüğü		1			1
İskilip İlçe Müdürlüğü	1	3			4
Kargı İlçe Müdürlüğü		2			2
Laçın İlçe Müdürlüğü					0
Mecitözü İlçe Müdürlüğü					0
Oğuzlar İlçe Müdürlüğü	1				1
Ortaköy İlçe Müdürlüğü	1				1
Osmancık İlçe Müdürlüğü	1	2			3
Sungurlu İlçe Müdürlüğü		2			2
Uğurludağ İlçe Müdürlüğü		1			1
Toplam	8	21	3	3	35
<p>Not:2025 yılında 1 adet otomobil, 3 adet pikap (kamyonet), 15 adet panelvan (kamyonet) olmak üzere 19 araç kiralanmıştır. Merkez İlçe hizmetine 1 adet otomobil, 3 adet pikap (kamyonet), 4 adet panelvan (kamyonet), İskilip ve Sungurlu İlçeleri hariç diğer ilçelere 11 ilçemize 1'er adet panelvan (kamyonet) hizmet aracı olarak tahsis edilmiştir.</p>					

4. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı

Bakanlığın hedef ve politikaları doğrultusunda iş modelleri ve yürütülen iş süreçlerine uygun olarak bilişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi, internet sayfaları, elektronik imza ve elektronik belge uygulamaları, bilgi sistemleri ve teknolojileri, yapay zekâ, büyük veri alanlarında çalışmalar yürütülmektedir

Ayrıca İl Müdürlüğümüz merkez ve ilçelerde sahip olduğu donanım araçlarına ve teknolojik kaynaklara ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 2: **Teknolojik Kaynaklar (adet)**

Malzemenin Adı	Merkez	İlçeler Toplam*	Genel Toplam
Masaüstü Bilgisayar	147	228	375
Dizüstü Bilgisayar	26	26	52
Tablet Bilgisayar	3	8	11
Yazıcı	107	145	252
Faks	3	6	9
Fotokopi Makinesi	10	14	24
Projeksiyon Cihazı	7	10	17
Tarayıcı	8	22	30
Telefon	27	67	94
Modem	12	9	21
Fotoğraf Makinesi	4	6	10
Kamera	28	18	46
Video		1	1
Yazılım Lisansı			
E - İmza	120	127	247

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

NOT: Bilgi İşlem Biriminde 20 adet kullanıma hazır, 10 adet hurdaya ayrılacak bilgisayar bulunmaktadır.

5. İnsan Kaynakları

	Merkez	Alaca	Bayat	Boğazkal	Dodurga	İskilip	Kargı	Laçın	Mecitözü	Oğuzlar	Ortaköy	Osmancık	Sungurlu	Uğurluda	Toplam
İl Müdürü	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
İl Müdür Yardımcısı	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Şube Müdürü	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
İlçe Müdürü	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13
Mühendis	70	6	5	1	2	10	4	3	8	2	3	10	10	3	137
Veteriner Hekim	26	5	3	2	1	5	3	3	7	2	3	7	6	1	74
Biyolog	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Tekniker/Teknisyen	24	1	1	1	1	3	2	-	2	-	-	6	3	-	44
Vet. Sağ.Teknikeri / Vet.Sağ.Teknisyeni / Sağlık Teknikeri	6	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	3	-	-	12
İdari Personel, Memur	43	5	2	2	3	8	2	2	2	1	-	5	4	2	81
İşçi	14	1	1	3	-	-	-	-	-	-	1	1	3	-	24
Toplam	194	20	13	10	9	28	12	9	20	6	8	33	27	7	396

- İdari Personel - Memur (İl Md, İl Md. Yrd., Şb. Md., İlçe Md., Avukat, Sivil Savunma Uzmanı, Sayman, Ekonomist, Şef, Bilgisayar İşletmeni, Dava Takip Memuru, V.H.K.İ., Araştırmacı, Programcı, Teknisyen Yrd., Hizmetli, Şoför, 4/B)
- Mühendis (Ziraat, Gıda, Harita, Su Ürünleri, 4/B'liler dahil), Veteriner Hekim (4/B'liler dahil)

6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

Personel davranışlarını belirleyen kuralların personel tarafından bilinmesinin sağlanması, idarelerin misyonu ile birimlerin ve personelin görev tanımlarının yazılı olarak belirlenmesi, personele duyurulması ve idarece uygun bir organizasyon yapısının oluşturulması, personelin yeterliliği ve görevleri arasındaki uyumu sağlamaları, performansın değerlendirilmesi ve geliştirilmesine yönelik önlemler alınması, yetkiler ve yetki devrinin sınırlarının açıkça belirlenmesi ve yazılı olarak bildirilmesi ile ifade edilen iç kontrol standardı çerçevesinde, Müdürlüğümüzün mevcut durumunun değerlendirilmesi neticesinde;

-Etik kurallar hazırlanarak personele duyurulmuştur.

-Görev envanter tabloları güncellenerek her yıl oluşturup onaylandıktan sonra personele tebliğ edilmek üzere planlanmıştır.

-Birimlerinin teşkilat şemaları oluşturulmuş ve bunlara bağlı olarak da fonksiyonel görev dağılımları belirlenmiştir.

-Birimlerin tüm görevler için ihtiyaç duydukları eğitim konularını tespit edilerek gerekli eğitim programları planlanmıştır.

-Yetki Devri Formu hazırlanıp onaylanmıştır.

Risk Değerlendirme Standartları

İdarelerin, faaliyetlerini, amaç, hedef ve göstergelerini ve bunları gerçekleştirmek için ihtiyaç duydukları kaynakları içeren plan ve programlarını oluşturup gerekli bildirimlerde bulunmaları ve yerine getirdikleri faaliyetlerin plan ve programlara uygunluğunun sağlanması, sistemli bir şekilde analizler yaparak amaç ve hedeflerin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış risklerin tanımlanarak değerlendirilmesi ve alınacak önlemlerin belirlenmesi olarak tanımlanan iç kontrol standardının değerlendirilmesi neticesinde 2025 yılı ikinci altı aylık;

-Risk çalışmasıyla ilgili şube sorumlularıyla toplantı düzenlenerek risk ekibi oluşturulmuştur.

-Şube Müdürlükleri ile birlikte Risk Değerlendirme çalışması yapılmıştır.

-Bakanlığımız sisteminde puanlanarak üst yönetici tarafından onaylanmıştır.

-Birimler risk çalışmasına katılmamıştır. Bir sonraki dönemde mutlaka değerlendirmeye dahil edilecektir.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdarelerin, hedeflerine ulaşmayı amaçlayan ve riskleri karşılamaya uygun kontrol stratejisi ve yöntemlerinin belirlenmesi, faaliyetlerin, mali karar ve işlemlerin yazılı prosedürlerinin düzenlenmesi, güncellenmesi ve ilgili personelin erişimine sunulması, hata, eksiklik, yanlışlık, usulsüzlük ve yolsuzluk risklerini azaltmak için faaliyetler ile mali karar ve işlemlerin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrol edilmesi görevlerinin çapraz ve süreç kontrolüne imkan verecek biçimde personel arasında paylaşılması, faaliyetlerin sürekliliğini sağlamaya yönelik gerekli önlemlerin alınması, bilgi sistemlerinin sürekliliğini ve güvenilirliğini sağlamak için gerekli kontrol mekanizmalarının geliştirilmesi olarak tanımlanan standart ile ilgili Mevcut durum değerlendirilmesi neticesinde 2025 yılı ikinci altı aylık dönem içerisinde;

Hassas görevler risk değerlendirmeleri göz önünde bulundurularak tüm birimler tarafından hazırlanmıştır. Üst yönetici tarafından onaylandıktan sonra personellere tebliğ edilmiştir.

Görev devir formu görevinden ayrılan personel için düzenlenmektedir.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdarelerde, hizmet sunumunda etkinlik ve memnuniyetin sağlanması amacıyla uygun bir bilgi ve iletişim sistemine sahip olunması, amaç, hedef, gösterge ve faaliyetler ile bunların sonuçlarını, saydamlık ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda raporlanması, gelen giden evrak dahil iş ve işlemlerin kaydedildiği, sınıflandırıldığı ve dosyalandığı bir sisteme sahip olmaları, hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirilmesini sağlayacak yöntemleri oluşturmaları olarak ifade edilen standart çerçevesinde mevcut durum değerlendirilmesi neticesinde 2025 yılı ikinci altı aylık dönem içerisinde;

- Tüm yazışmalar EBYS üzerinden uygun şekilde yapılmaktadır. Eksikliklerin giderilmesi için yazışmalarla ilgili eğitim yapılması planlanmaktadır.
- Arşiv sorumlusu yetkilendirilerek ilgili yönetmeliğe göre düzenlenmesi sağlanacaktır.
- Her şube için ayrıca arşiv sorumlusu görevlendirmesi yapılacaktır.
- EBYS üzerinde bulunan şablonlar (tebliğler, görev devir formu, vekalet formu vs) sistemdeki şekliyle kullanılacaktır.

İzleme Standartları

İdareler tarafından, iç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirilmesi, kurumsal olarak tespit edilen amaç ve hedeflere ulaşmada, mevcut iç kontrol sisteminin ne ölçüde başarılı olduğunun izleme ve değerlendirilmesi, aksayan yönlerin tespit edilerek gerekli önlemlerin alınması ile fonksiyonel olarak bağımsız bir iç denetim faaliyetinin temin edilmesi olarak ifade edilen standart çerçevesinde mevcut durum değerlendirilmesi neticesinde;

- İzleme değerlendirme tüm birimler tarafından puanlanmış olup son hali Bakanlığımıza gönderilmiştir.
- İKS sistemi üzerinden eylem değerlendirmesi yapılarak üst yönetici tarafından onaylanmıştır.
- İç Kontrol birimi tarafından şube sorumluları ile belirli aralıklarla izleme ve değerlendirme toplantıları planlanmıştır.
- Tüm personelle anket gerçekleştirilerek, iç kontrol sisteminin sahiplendirilmesi konusunda çalışmalar başlatılmıştır.

II) FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A. SUNULAN HİZMETLER

1. Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü

2025 yılı içerisinde 751 adet gıda ve gıda ile temas eden madde ve malzemeler üreten iş yerlerine 43 kontrol görevlisi tarafından 1493 denetim gerçekleştirilmiştir. Ayrıca 4.112 adet gıda satış ve toplu tüketim yeri gıda işletmelerine 8.077 denetim gerçekleştirilmiştir. İlimizde 2025 yılı içerisinde 5.514 adet gıda ve yem işletmesine toplam 9.597 denetim gerçekleştirilmiştir. Gıda denetim çalışmaları 19'u il merkezinde olmak üzere toplam 43 kontrol görevlisi ile yürütülmektedir.

1.1. Gıda Üretim, Gıda Satış, Toplu Tüketim ve Yem İşletme Sayıları

İl genelinde 5.514 işletme bulunmakta olup işletmelerin dağılımları aşağıda gösterilmektedir.

Tablo: Çorum Gıda Üretim, Gıda Satış, Toplu Tüketim ve Yem İşletme Sayıları

İLÇELER	Satış toplu tüketim işletme Sayıları	Yem işletme sayıları	Üretim işletme sayıları	Diğer işletmeler	Toplam işletme sayıları
Merkez	2284	144	430	259	3.117
Diğer ilçeler	1826	198	321	52	2397
Toplam	4.110	342	751	311	5.514

1.2. Konularına Göre Denetim Sayıları

İl genelinde denetim çalışmaları kapsamında 9.597 denetim hizmeti yürütülmüştür.

Tablo: Konularına Göre Denetim Sayıları

Denetim Sebebi	Denetim Sayısı
Alo 174 Gıda Hattı	454
Bakanlık/İl/UKİP Yıllık Numune Alma Planı	210
CİMER	94
Rutin Denetim	6.766
İthalat/İhracat Denetimi	5
İzlenebilirlik Denetimi	35
Onay/Şartlı Onay/Kayıt Denetimi	31
Takip Denetimi	200
Yem Denetimi(rutin)	393
Diğer	1409

1.3. Olumlu/Olumsuz Numune Sayıları

2025 yılı içerisinde il genelinde Merkez ve İlçe Müdürlüklerimiz tarafından yapılan denetimler sırasında 655 adet ürün numunesi alınmıştır. Alınan numunelerin 597 adedi uygun, 26 adedi ise uygunsuz olarak tespit edilmiştir.

1.4. İdari Para Cezaları

İlimiz genelinde 2025 yılı içerisinde yapılan denetim ve numune sonuçlarına göre; 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu'nun 40. ve 41. Maddeleri gereği 10.596.959 TL değerinde 64 adet İdari Para Cezası uygulanmıştır. İdari Para Cezalarının 13 adedi Taklit ve Tağşişten uygulanmıştır.

1.5. İthalat ve İhracat Rakamları

İlimiz genelinde 2025 yılı içerisinde 1950 adet İhracat Sağlık Sertifikası düzenlenmiştir. Toplam 127.662 ton ihracat gerçekleştirilmiştir. İlimizde ithalat yapılmamaktadır.

Tablo: Ürüne Göre İhracat Sayıları

Ürün	Miktar (ton)
Buğday	49.405
Lavaş	17.530
Turşu	6.120
Yufka	76
Diğer	54.531
Toplam	127.662

1.6. Tütün ve Alkol Verileri

İl genelinde tütün ve alkol satan iş yerlerine toplam 112 belge düzenlenmiştir.

1.7. Okullarda Eğitim Verilen Öğrenci Sayıları

8 okulda 1008 öğrenciye gıda güvenilirliği ve gıda israfı konusunda eğitim verilmiştir.

1.8. Diğer Faaliyetler

Dünya Gıda Günü Etkinliği kapsamında bir ilkokulda öğrencilere süt ve kek dağıtımı yapılarak bilgilendirici bir eğitim düzenlenmiştir.

2. Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü

- Bitkisel üretimde öne çıkan ürünlere dair üretim verileri:

Tablo 3. Ekiliş Alanlarına Göre Önemli Bitkisel Ürünler

EKİLİŞ ALANLARINA GÖRE ÖNEMLİ BİTKİSEL ÜRÜNLERİMİZ	2023 ALAN	2024 ALAN	2023 ÜRETİM	2024 ÜRETİM
	(ha)	(ha)	(Ton)	(Ton)
Buğday (Durum Buğdayı Hariç)	153.916	154.209	450895	339.410
Arpa	106.615	106.076	321.962	250.657
Ayçiçeği (yağlık)	48.789	46.959	134.222	97.088
Nohut	23.853	25.096	32.435	35.319

Tritikale	24.098	20.841	98.844	62.259
Kuru soğan	7.481	8.887	306.550	237.639
şekerpancarı	7.130	6.986	443.227	430.883
Çeltik	6.196	6.708	51.802	54.720
Mercimek (yeşil)	3.149	4.245	3.797	4.899
Yulaf (yeşil ot)	3.430	3.253	46.853	42.822
Mısır (slaj)	3.170	3.029	169.890	149.740
Fiğ (adi) (yeşil ot)	2.494	2.121	33.191	28.524
Yonca (yeşil ot)	2.032	2.055	76.748	72.918

Tablo 13. Bitkisel Üretime Yönelik Destekleme Dağılımı 2024-2025

DESTEKLEMELER 2024			
	İŞLETME SAYISI	DESTEĞE TABİ ALAN (da)	DESTEKLEME TUTARI (TL)
Mazot ve Gübre Desteği	43.891	3.134.643,201	554.263.339,19
Hububat Baklağil ve Dane Mısır Destekleri	29.161	1.661.035,791	541.775.918,06
İyi Tarım Uygulamaları Desteklemeleri	19	1.063,329	116.966,19
Katı Organik Organomineral Gübre Des.	1.189	90.451,593	3.618.063,72
Küçük Aile İşletmesi Desteği	29	99,296	19.859,20
Sertifikalı Fidan Kullanım Desteklemeleri	6	71,835	70.635,00
Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği	5.919	297.825,629	19.431.951,96
Sertifikalı Tohum Üretim Desteği	6	13.073.925(kg)	2.241.974,50
Yağlı Tohumlar Fark Ödemesi Desteği	6.786	280.132,911	98.231.962,59
Yem Bitkileri Desteklemeleri	951	26.532,467	6.220.654,80
Fındık Alan Bazlı Gelir Desteği	1	2,968	504,56
TOPLAM	87.958	5.491.859,020	1.225.991.830,00
DESTEKLEMELER 2025			
		DESTEĞE TABİ ALAN (da)	DESTEKLEME TUTARI (TL)
Sertifikalı Fidan Kullanım Desteklemeleri	10	74,343	90.698,46
Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği	7682	426.616,235	52.006.087,85
Zirai Don Desteği	6534	40.127,372	192.422,94
TOPLAM	14.176	466.817,95	52.289.209,254

2.1.Organik Tarım ve İyi Tarım Uygulamaları

Organik Tarım Faaliyetleri

İlimizde ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde olmak üzere farklı okullarda 518 öğrencimize organik tarımla ilgili tüketiciye farkındalık kazandırmak amacı ile eğitimler verilmiştir.

2025-2026 yılları için hazırlanan projede 2025 yılı için 3 üretici 2026 yılı içinde 6 üreticimize “ Örtüaltı Organik Çilek Yetiştiriciliği Projesi hazırlanmıştır. 3 üreticiye 1 er adet 108 m2 örtüaltı sera malzemesi teslim edilmiştir. Eğitim ve yayım çalışmaları devam etmektedir.

Ayrıca organik ürün satışı yapılan işletmelerde Satış Yeri Denetimleri gerçekleştirilmiştir.

Tablo 13: Bitkisel Üretim Verileri (Organik)

Süreç	Gerçek Çiftçi Sayısı	Gerçek Üretim Alanı (ha)	Doğal Toplama Alanı (ha)	Nadas Alanı (ha)	Toplam Alan (ha)	Üretim Miktarı (Ton)
Geçiş	1	25	0	0		156,4
Organik	3	5.8	177	0		16,5

Tablo 14: Organik Arıcılık Verileri

Ürün Çeşidi	İşletme Sayısı / Adet		Kovan Sayısı / Adet		Üretim Miktarı / Ton	
	Geçiş	Organik	Geçiş	Organik	Geçiş	Organik
Bal		1		54		1,6

İyi Tarım Faaliyetleri

İlimizde ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde olmak üzere farklı okullarda 518 öğrencimize iyi tarımla ilgili tüketici farkındalığı kazandırmak amacı ile eğitimler verilmiştir.

Ayrıca iyi tarım ürünü satışı yapılan işletmelerde Satış Yeri Denetimleri gerçekleştirilmiştir.

2.2. Bitkisel Üretimin Geliştirilmesine Yönelik Çalışmalar

Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi (TAKEP-2025) uygulamaları kapsamında;

- ❖ **Yağlık Ayçiçeği Yetiştiriciliği Projesi** ile 770 çiftçimize 17.325 da alanda kullanılmak amacıyla %50 hibe destekli 770 ünite ayçiçeği tohumu 5.000.000,00TL kaynakla temin edilmiştir .
- ❖ **Nohut Yetiştiriciliği Projesi** ile 665 çiftçimize 7.852 da alanda kullanılmak amacıyla %50 hibe destekli 81.650 kg nohut tohumu 4.000.000,00 TL kaynakla temin edilmiştir

- ❖ **Çeltik Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi** ile 390 çiftçimize 1.850 da alanda kullanılmak amacıyla %50 hibe destekli 37 ton çeltik tohumu 2.000.000,00 TL lik kaynakla temin edilmiştir.
 - ❖ **Çilek Yetiştiriciliğini Destekleme Projesi** ile 30 çiftçimize 29,7 da alanda kullanılmak amacı ile %70 hibe destekli 19.040 adet çilek fidesi 1.428.000,00 TL lik kaynakla temin edilmiştir.
 - ❖ **Cevize Destek Gelecek Nesillere Destek Projesi** ile 121 çiftçimize 357 da alanda kullanılmak amacı ile %70 hibe destekli 7.140 ceviz fidanı 714.000 TL lik kaynakla temin edilmiştir.
- **2025 Yılı Tarım ve Orman Bakanlığı Genel Bütçe kapsamında Müdürlüğümüz tarafından yürütülen projeler kapsamında ;**

-Sera Üst Örtülerinin Yenilenmesi Projesi:

Proje kapsamında, 25 çiftçimize sera naylonu desteği sağlanmıştır. Uygulanan projenin toplam maliyeti **1.975.969 TL** olup, bu bütçenin %50'si Genel Bütçe, %50'si ise faydalanıcılar tarafından karşılanmıştır. **Proje ile toplam 60 dekar sera alanının üst örtüsü yenilenmiştir.** Sera naylonu dağıtımları gerçekleştirilmiş olup proje başarıyla tamamlanmıştır.

2025 Yılı İl Özel İdaresi Bütçe kapsamında Müdürlüğümüz tarafından yürütülen projeler kapsamında

-Orta Anadolu Bal Arısı Eko tipinin Korunması Ve Islahın Sürdürülebilirliği Projesi:

Proje kapsamında orta Anadolu Bal Arısı Ekotipinin korunması amacı ile 80 adet ana arı ve arı kolonisi alımı gerçekleştirilmiştir. Proje bütçesi 280.000 TL olup İl Özel İdaresi bütçe desteği ile gerçekleştirilmiştir.

-Sertifikalı Tohum Kullanımının Yaygınlaştırılması Projesi

Proje kapsamında ilimizde sertifikalı tohum üretiminin ve kullanımının artırılması amacı ile 9120 kg sertifikalı arpa tohumu alımı gerçekleştirilerek çiftçilere tohumluk desteği sağlanmıştır. Proje bütçesi 248.740 TL olup İl Özel İdare bütçe desteği ile gerçekleştirilmiştir.

- **2025 Yılı Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DOKAP) kapsamında Müdürlüğümüz tarafından yürütülen projeler kapsamında ;**

- Çeltik ve Hububat İşleme Tesisi Projesi:

Proje kapsamında çeltik ve hububat tohumları kurulacak tesisle 5 TON SAAT temizleme, eleme ve kurutma tesisi yapılarak standartlara uygun sertifikalı ve yüksek verimli tohumların üretimin ve kullanımını arttırmak amaçlanmaktadır. Proje bütçesi 19.328.556 TL olup, proje maliyeti 15.412.176 TL ye gerçekleştirilmiştir. Bütçenin %70'si DOKAP, %30'u Bayat Ziraat Odası tarafından karşılanacaktır.

-Ceviz İşleme Tesisi Projesi:

Projesi kapsamında, ceviz kabuk soyma, kurutma ve kalibre makineleri ile ceviz işleme tesisi kurulumu gerçekleştirilecektir. Makineler kurulum aşamasındadır. Tesis İskilip Ziraat Odası bünyesinde çiftçilere hizmet verecektir. Hazırlanan projenin toplam maliyeti 2.203.792 TL olup, bütçenin %70'si DOKAP, %30'u İskilip Ziraat Odası tarafından karşılanacaktır.

- Yem Kalitesinin Artırılması İçin Yem Ezme ve Yem Kırma Tesisi:

Proje kapsamında, 5 Ton kapasiteli yem ezme ve yem kırma tesisi ve taşıyıcı helezon kurulumu kurulumu gerçekleştirilecektir. Hazırlanan projenin toplam maliyeti 4.833.696 TL'dir. Bu bütçenin %70'si DOKAP, %30'u Damızlık Sığır Yetiştiriciliği Birliği tarafından karşılanacaktır. Tesisi Damızlık Sığır Yetiştiriciliği Birliği bünyesinde çiftçilere hizmet verecektir. Tesis kurulum aşamasındadır.

- **2025 Yılı Türkiye Dayanıklı Peyzaj Entegrasyonu (TULİP) Projeleri kapsamında Çekerek Nehri Havzasında yer alan, Alaca ve Ortaköy ilçelerinde Müdürlüğümüz tarafından yürütülen projeleri kapsamında ;**

- Yem Bitkileri Yetiştiriciliğinde Alan, Verim ve Kalitenin Artırılması Projesi:

Faaliyet 1: Proje kapsamında 40.000 kg sertifikalı arpa tohumu dağıtımı gerçekleştirilmiştir. Proje Bütçesi 1.365.520 TL olup %100'ü Dünya Bankası tarafından karşılanmıştır.

Faaliyet 2: Projesi kapsamında 900 kg sertifikalı yonca ve 80 paket hibrit silajlık mısır tohumu dağıtımı gerçekleştirilmiştir. Proje Bütçesi 540.197 TL olup %100'ü Dünya Bankası tarafından karşılanmıştır.

-Ahır Şartlarının İyileştirilmesi Projesi:

Faaliyet 1: Proje kapsamında 20 adet sabit yem karma makinesi (3-4 ton kapasiteli) dağıtımı gerçekleştirilmiştir. Proje Bütçesi 5.236.000 TL olup %70'i Dünya Bankası, %30'u Faydalanıcı tarafından karşılanmıştır.

Faaliyet 2: Ahır Şartlarının İyileştirilmesi Projesi kapsamında 125 adet seyyar süt sağım makinesi dağıtımı gerçekleştirilmiştir. Proje Bütçesi 2.127.813 TL olup %70'i Dünya Bankası, %30'u Faydalanıcı tarafından karşılanmıştır.

Faaliyet 3: Mera Islahı Projesi kapsamında 16 adet sıvat (Hayvan İçme Suyu Tesisi) yapımı gerçekleştirilmiştir. Proje Bütçesi 1.843.200 TL olup %100'ü Dünya Bankası tarafından karşılanmıştır.

Faaliyet 4: Mera Islahı Projesi kapsamında 6 adet gölgelik ve kaşınma fırçası ve sıvat yapımı

gerçekleşmiştir. Proje Bütçesi 3.690.068 TL olup %100'ü Dünya Bankası tarafından karşılanmıştır.

2.3. Bitki sağlığı ile Bitki Sağlığı Uygulama Programları

Buğday Entegre Mücadele kapsamında sürme ve yabancı ota karşı 1.070.000 da alanda kimyasal mücadele yapılmıştır.

Patates Entegre Mücadele kapsamında patates böceğine karşı 3.500 da alanda kimyasal mücadele yapılmıştır.

Entegre Mücadele ve Eküy Projeleri kapsamında Elmada Kara Lekeye karşı 100 da alanda kimyasal mücadele yapılmıştır.

Elmada Karaleke ve İçkurduna karşı İlimiz Merkez, İskilip ve Osmancık ilçelerinde Erken Uyarı ve Tahmin istasyonlarından bilgi alınmıştır.

2025 yılı Tarla Bitkileri Hastalıkları Mücadele Uygulama programı kapsamında Soğan ve Ayçiçeğinde Mildiyö ile Nohutta Antraknoza karşı 10.000 da alanda, Yabancı Otlarla mücadele uygulama programında Çeltik, Ayçiçeği, Soğan, Nohut ve Mercimek ekili 121.000 da. alanda kimyasal mücadele yapılmıştır.

Özel survey çalışmaları kapsamında; Hububat Zararlıları Surveyi (Süne, Kımıl) çalışmaları kapsamında; 32 köy 40.260 da alanda kıymetlendirme surveyi çalışması yapılmış olup ekonomik eşiği aşacak şekilde zarar görülmemiştir.

Biyoteknik Mücadele kapsamında Kahverengi Kokarcaya karşı kullanılmak üzere 3 adet Çorum merkez, 3 adet Osmancık ve 3 adet Kargı ilçemizde olmak üzere toplam 9 adet feromon tuzağı üretim alanlarında kullanılmıştır.

2025 yılı içinde ilimizde Devlet Yardım Mücadelesi kapsamında; yaklaşık 12.670 da alanda Tarla Faresi Mücadelesi yapılmış olup İl Müdürlüğümüz tarafından temin edilen 633 Kg Zehirli Buğday ve 12.66 kg çinkofosfür kullanılmıştır.

2025 yılı içinde ilimizde üretilen, ihracata konu olan 65.849 ton gıda ürünleri kontrol edilerek 1378 adet “Bitki Sağlık Sertifikası” düzenlenmiş ve ihracat gerçekleştirilmiştir.

2.4. Bitkisel Üretime Yönelik Diğer Çalışmalar

Bitki Koruma Ürünleri ve Zirai Mücadele Alet ve Makineleri Bayii Hizmetleri

93 adet bitki koruma ürünü bayiiine toplam 94adet denetim gerçekleştirilmiştir.

64 adet zirai mücadele alet ve ekipman bayiiine yönelik 43 adet denetim gerçekleştirilmiştir.

İlimizde fumigasyon operatör belgesine sahip 1 işletme mevcut olup 2025 yılı içinde toplam 113.290 ton ürünün fumigasyonunda 538 kg fumigant kullanılmıştır.

Bitki Karantinası Çalışmaları

Bitki Pasaportu Sistemi ve Operatörlerin Kayıt Altına Alınması Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca işlemler yürütülmektedir.

Hasatta Dane Kaybı ve Anız Yangınlarının Önlenmesi Çalışmaları

İlimiz genelinde 86 kişiden oluşan 15 ekip ile Biçerdöverle hasat yapılan ürünlerin yoğun olarak yetiştirildiği köylerimiz kontrol ve bilgilendirme çalışmaları yürütülmüştür.

Çalışmalar kapsamında toplam 391.630 ha alanı temsil edecek şekilde 241 denetim yapılmış, 213 farklı biçerdöver kontrol edilmiştir.

Anız yangınlarının önlenmesi amacıyla ilimiz genelinde toplam 750 üreticinin katıldığı 250 adet bilgilendirme toplantısı düzenlenmiştir. Şehrin farklı bölgelerindeki görsel ekranlarda farkındalık ve uyarı görselleri ile bilgilendirmeler yapılmıştır.

Bitki Besleme Birimi Çalışmaları

İlimiz genelinde 230 adet gübre bayisi bulunmakta olup, 2117 adet denetim gerçekleştirilmiştir. Bakanlığımız programı kapsamında 11 adet numune analize gönderilmiştir.

Piyasaya Arz Edilen Gübrelerin İzlenmesine Yönelik Tebliğ gereği kurumlarla iş birliği halinde ilimizde faaliyet gösteren 230 adet gübre bayimizde kamera sistemi mevcut olup, İçişleri Bakanlığı Güvenlik ve Acil Durumlar Koordinasyon Merkezi (GAMER) tarafından izlenmektedir.

Gübrelerin piyasa gözetim ve denetiminin etkili yürütülebilmesi, gübreler ile ilgili daha sağlıklı politika geliştirilebilmesi ve etkin planlama yapılması amacı ile Bakanlığımızca uygulanan Gübre Takip Sistemi (GTS) üzerinden üretici/ithalatçıdan nihai tüketiciye kadar olan gübre hareketleri izlenmektedir.

Piyasa Gözetimi ve Denetimi Programı kapsamında 11 adet gübre numunesinin de analiz süreci takibi yapılmıştır.

Tohumluk Birimi Çalışmaları

İlimizde, 60.794,55 da alanda sertifikalı tohum üretimi yapılmaktadır. 2025 yılında 2203 adet sertifikalı tohumluk beyannamesi verilmiş olup 2051 adet tarla kontrolü yapılmıştır. Yapılan değerlendirmeler neticesinde yaklaşık 5.938 da alanın sertifikalı tohumluk üretimine uygun olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 4: Tohumculuk Çalışmaları Dağılımı

Faaliyet Alanı	İşletme Sayısı	Denetim Sayısı	Numune Sayısı	Sonucu Uygun Numune Sayısı
Tohumluk Bayii	191	150	24	24
Tohum Üreticisi	25	14	755	749
Tohum Yetiştiricisi	748	186	-	-
Fidan Üreticisi	4	4	-	-
Süs Bitkisi Üreticisi	1	1	-	-
Toplam	969	355	779	773

Tablo 5: 2025 Yılı Sertifikalı Tohumluk Üretim Bilgileri

Ürün Türü	Beyanname Sayısı (Ad)	Üretim Alanı (da)	Üretim Miktarı (Ton)
E.Buğday	634	18.977,15	6.753,35
M.Buğday	29	1.151,40	656,50
Arpa	500	15.484,90	5.998,00
Tritikale	12	245,50	36,70
Nohut	965	22.488,60	1.704,90
Şeker Pancarı	63	2.447,00	0
Toplam	2203	60.794,55	15.149,45

Kenevir Ekimi

2025 yılı için merkezde 4 üretici 147,974 da alanda; Mecitözü ilçemizde de 1 araştırıcı kuruluş 72,966 da alanda üretim gerçekleştirmiştir.

Sözleşmeli Üretim

İlimizde 70 çiftçi 5.959 da alanda 2.494 ton ürünü sözleşmeli olarak üretmektedir.

Ürün Adı	Üretici Sayısı (Kişi)	Üretim Alanı (Dekar)	Üretim Miktarı (Ton)
Şeker Pancarı	16	958	191
Nohut	6	332	33
Buğday	18	1.839	735
Tritikale	2	137	54
Arpa	28	2.693	1.481
TOPLAM	70	5.959	2.494*

3. Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü

1. Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü

Tablo 18. Hayvan Varlığı (Büyükbaş, Küçükbaş, Kanatlı, Arılı Kovan vb.)

ÇORUM	BÜYÜKBAŞ	KOYUN	KEÇİ	KANATLI	ARIKOVANI	DEVE	TEK TIRNAKLI
Toplam	212.159	200.099	70.329	3.173,144	32.440	0	390

TUİK 2025 1.Dönem

Tablo 6. Hayvancılık Desteklemeleri

Sıra No	Destekleme Tipi	Hayvan Sayısı	Destekleme Miktarı
1	Buzağı-Malak Desteklemesi	55.176	120.954.800
2	Kuzu-Oğlak Desteklemesi	70.831	18.574.500
3	Besilik Erkek Sığır Desteklemesi	1.554	1.741.850
4	Çiğ Süt Desteklemesi (2024)	1.584 İşletme	33.844.799
5	Çiğ Süt Desteklemesi (2025-Eylöl)	1.477 işletme	37.315,549
6	Su Ürünleri Desteklemesi	19.990 kg	35.262,36
7	Arılı Kovan Desteklemesi	32.440 Kovan	3.601.526
8	Hayvan Hastalıkları Tazminatları	1.097	96.301.567
Toplam			310.281.402

İlimizde 2024 Yılında üretilen 59.676,959 lt süte, çiğ süt desteklemesi yapılmış olup 2025 yılı Eylül ayı sonu itibariyle 1477 işetmede üretilen 51.384,616 lt. çiğ süt destekleme kapsamına alınmıştır. 2025 yılı İlimiz geneli Anaç Sığır ile Anaç Koyun-Keçi üretilen çiğ süt miktarı 256.372 tondur. Kaliteli süt üretimini arttırmak ve devamlılığını sağlamak için Bakanlığımız bünyesinde yetiştiricilerimize sağlanan destekler ile ilgili çalışmalarımız devam etmektedir.

- **Hayvansal üretimi geliştirilmesine yönelik ilde yürütölen önemli projeler:**

Kırsalda Bereket, Hayvancılığa Destek Projesi:

2025 yılı proje 1. Etap başvuruları alınarak Gebe Düve Sistemine girilip çıkarılan icmaller HAYGEM'e gönderildikten sonra asil ve yedek olmak üzere toplam 66 yetiştiricimizin desteklemeye hak kazandığı belirlendi. Hak sahipleri TİGEM'e bildirildi. şu an için Alaca ilçesinden 15 adet, İskilip ilçesinden 8 adet b.baş gebe angus ve Merkez İlçeden 21 adet gebe angus ve Mecitözü İlçesinden 8 adet gebe angus hak kazanan dört yetiştiricimiz hayvanlarını teslim aldı. Her ay yerinde kontrol yapılarak tutanak tutulup, icmal alınarak HAYGEM'e gönderilmek suretiyle 1 yıl boyunca aylık 1.500 tl yem ve bakım giderleri Bakanlığımız tarafından karşılanmak suretiyle yetiştiricilere toplam 69.000TL ödeme yapılmıştır. Proje halen devam etmektedir.

Halk Elinde Manda Islah (2024-2025)

Destekleme Yılı	Desteklenen İşletme Sayısı (Adet)	Desteklenen Manda (damızlık, anaç, boğa) (Baş)	Destekleme Tutarı (TL)
2024	99	1.068	5.693.550
2025	107	1.116	8.794.500

2012 yılında başlamış olup şu an üçüncü 5 yıllık plan içerisindeyiz. Seçilecek sürülerde TAGEM tarafından hazırlanan saf yetiştirme, seleksiyon ve döl kontrolü esasına göre yetiştirme yapılmalıdır.

Proje, Uluslararası Hayvancılık Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğü koordinatörlüğünde Çorum İli Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliği teknik personelleri tarafından yürütülmekte olup, anaç manda ve manda boğası (comba) için yapılır. Damızlıkta kullanılacak dişi hayvanlar aşım mevsiminde 2 (iki) yaş ve üzeri olmalıdır. Bu şartları sağlayan İlimiz Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliği Üyelerinin İl müdürlüğümüz hayvan sağlığı şubesi teknik personellerince işletmelerine ve hayvanlarına ait bilgiler yerinde ve Bakanlık kayıt sisteminde (Türkvet) ulusal küpe bazında kontrol edilerek hazırlanan icmallerin HAYGEM'e gönderilmesinin ardından nihai sonuç belirlenerek destek almaya hak kazanan yetiştiriciler tespit edilmektedir. Malak desteklemesi de Hayvancılık Desteklemeleri hakkında Uygulama Esasları Tebliği uyarınca yürütülmektedir.

Halk Elinde Koyun Islah Projesi Desteklemesi

Destekleme Yılı	Desteklenen İşletme Sayısı (Adet)	Destekleme Tutarı (TL)
2024	72 kişi	5.537.200TL

1,2 ve 3 etap halinde devam etmekte olup, Seçilecek sürülerde, TAGEM tarafından hazırlanan saf yetiştirme, seleksiyon ve döl kontrolü esasına göre yetiştirme yapılır. Geliştirme amaçlı desteklenecek küçükbaş hayvan ırklarında, her alt proje için alt limit 5.000 en fazla 6.000 anaç artı 300 baş erkek küçükbaş hayvandan oluşur ve kontrollü çiftleştirilen yeterli miktarda elit anaç koyun bulundurulması hedeflenir. Projeye dahil olacak her bir yetiştirici sürüsünde en az bulunması gereken 1 (bir) yaş ve üzeri anaç koyun sayısı 100 baştır.

Proje, Uluslararası Hayvancılık Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğü koordinatörlüğünde, Çorum İli Damızlık Koyun ve Keçi Yetiştiricileri Birliği teknik personelleri tarafından yürütülmekte olup İl müdürlüğümüz hayvan sağlığı şubesinde görevli veteriner hekimlerimiz tarafından işletmeler ve hayvanlara ait bilgileri yerinde ve Bakanlık kayıt sisteminde (Türkvet,) ulusal küpe bazında kontrol edilerek icmalleri hazırlanmaktadır. 2025 yılı icmal çalışmaları devam etmektedir. Kuzu desteklemesi de Hayvancılık Desteklemeleri hakkında Uygulama Esasları Tebliği uyarınca yürütülmektedir.

Kıl Keçisi Projesi :

Destekleme Yılı	Desteklenen İşletme Sayısı (Adet)	Destekleme Tutarı (TL)
2024	31	2.599.225 TL

Proje, Uluslararası Hayvancılık Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğü koordinatörlüğünde, Çorum İli Damızlık Koyun ve Keçi Yetiştiriciler Birliği teknik personelleri tarafından yürütülmekte olup, seçilecek sürülerde, TAGEM tarafından hazırlanan saf yetiştirme, seleksiyon ve döl kontrolü esasına göre yetiştirme yapılır. Geliştirme amaçlı desteklenecek küçükbaş hayvan ırklarında, her alt proje en fazla 6.000 anaç artı 300 baş erkek hayvandan oluşur ve kontrollü çiftleştirilen yeterli miktarda elit anaç keçi bulundurulması hedeflenir. Projeye dahil olacak her bir yetiştirici sürüsünde en az bulunması gereken 1 (bir) yaş ve üzeri anaç keçi sayısı baştır.

Kıl Keçisi Projesine dahil olan ve proje yükümlülüklerini yerine getiren yetiştiricilerin İl müdürlüğümüz hayvan sağlığı şubesinde görevli veteriner hekimlerimiz tarafından işletmeleri ve hayvanlarına ait bilgileri yerinde ve Bakanlık kayıt sisteminde (TÜRKVET) ulusal küpe bazında kontrol edilerek icmaller hazırlanmaktadır. 2025 yılı icmal çalışmaları devam etmektedir. Oğlak desteklemesi de Hayvancılık Desteklemeleri hakkında Uygulama Esasları Tebliği uyarınca yürütülmektedir.

Elit Sürü Desteklemesi (K.baş)

Destekleme Yılı	Desteklenen İşletme Sayısı (Adet)	Destekleme Tutarı (TL)
2024	4	1.481.025
2025	66	7.454.400

Projeli olan Koyun ve Keçi desteğini 5 yıldan fazla almaya hak kazanan taban sürüler içinden seçilerek elit sürü statüsüne geçen işletmelere verilen destekleme modelidir.

Çift İle Koyun, Gerisi Oyun Projesi:

Küçükbaş hayvan yetiştiricilerimizin refahını artırmak ve verimliliği yükseltmek amacıyla 2025 yılında Tarım ve Orman Bakanlığımızın bütçesi kapsamında, İskilip Kaymakamlığı ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğümüzce hazırlanan "Çift İle Koyun, Gerisi Oyun Projesi" çerçevesinde hak sahibi üreticilerimize küçükbaş hayvan yemliğı ve otluğı dağıtım yapılmıştır. Proje kapsamında toplam 39 yetiştiricimiz başvuruda bulunmuş olup, değerlendirme kriterleri doğrultusunda 39 üreticimize 85 adet küçükbaş hayvan yemliğı ve otluğı teslim edilmiştir. Projemizin toplam bütçesi 600.000 TL olup, bunun %75'i Bakanlığımız bütçesinden hibe, %25'i ise üreticilerimizin katkı payı olarak karşılanmıştır. Bu proje ile ekipman desteğinin yanı sıra hayvancılıkla uğraşan vatandaşlarımızın iş yükünü azaltarak hayvanlarımızın refahını yükseltmek ve üretimin kalitesini artırmak hedeflenmiştir.

Hastalık mihrak sayısı (Şap/brucella/kuduz vb.)

Tablo 7. 2025 Yılı Hastalık Mihrak Sayısı

HASTALIK	AKTİF	SÖNEN	TOPLAM
Şap Hastalığı	6	52	58
Sığır Brusellozu	0	11	11
Sığır Tüberkülozu	35	59	94

Şap mihraklarında etkilenen büyükbaş hayvan sayısı 631 adet olup ölen büyükbaş hayvan sayısı 30 adettir. Küçükbaş hayvanda şapa bağlı ölüm tespit edilmemiştir.

• Aşılama faaliyetleri:

Tablo 8. Aşılama Programı ve Gerçekleşme Oranı

HASTALIK ADI	HAYVAN TÜRÜ	AŞILAMA SAYISI	YILLIK PROGRAM	GERÇEKLEŞME YÜZDESİ
Şap İkbahar	Büyükbaş	179.655	201.440	89,19
Şap Sonbahar	Büyükbaş	247.327	197.580	125,18
Şap	Küçükbaş	34.234.		
Koyun-Keçi Vebası (PPR)	Küçükbaş	76.882	116.300	66,11
Koyun-Keçi Çiçeği	Küçükbaş	133.126	270.770	49,17
Mavidil	Küçükbaş	5.394		YOK
Kuduz	Kedi-Köpek	1.106	4.000	27,65
Sığır Brusella	Büyükbaş	82.695	148.440	55,71
Koyun-Keçi Brusella	Küçükbaş	28.241	58.150	48,57
Sığır Tüberkülozu	Büyükbaş	7.623		
Ruam	Tek Tırnaklı	78		YOK
Sığırların Nodüler Ekzantemi	Büyükbaş	115		
Anthrax	Büyükbaş	1.651	2.100	78,62
Anthrax	Küçükbaş	960	1.500	64,00
Toplam		799,087		

*Sat-1 serotipi içeren şap aşısı %100 oranında gerçekleşmiş olup, mihrak aşılama şeklinde çalışmalar devam etmektedir.

Küpeleme faaliyetleri:

06.09.2024 tarihinde yapılan yetki devri ile büyükbaş küpeleme işlemleri Çorum DSYB (Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği) tarafından yürütülmekte olup, 2025 yılında 72105 adet büyükbaş hayvana küpe takılmıştır. İlçe Müdürlüklerimiz tarafından ise 82643 adet küçükbaş hayvan küpelenecek kayıt altına alınmıştır.

İlimizde 8.099 büyükbaş, 262 küçükbaş hayvan için düşen küpenin talebi yapılmıştır.

Hayvan hareketleri ve yol kontrolleri:

İlimizde 2025 yılı hayvan hareketleri kapsamında İlimizden yapılan sevkler için bilgileri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Büyükbaş	Küçükbaş	Arılı Kovan	Hayvansal Ürünler Kg
4.639	3.601	14.207	43.380.707

İlimizde 2025 yılı içerisinde bildirimde bulunulmayan, tanımlatılmayan veya belgesiz olan hayvan hareketlerini önlemek için 5996 sayılı kanunun ilgili maddelerince gerek yol kontrolleri gerekse işletmelerde yerinde tespit çalışmaları ile uygulanan cezai yaptırımlar aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 9. Yol Kontrolleri

YIL	YAPILAN DENETİM SAYISI	DENETİM YAPILAN ARAÇ SAYISI	İ.P.C. MİKTARI
2025	237	334	378.108 TL

Ceza Maddesi	2025 Yılı	
	Ceza yazılan kişi	Ceza Tutarı TL
5996 s.k. 36 ve 41 md.	930	2.756.971
5996 s.k. 37 md.	19	921.363
5996 s.k. 36 md./a	7	736.918
Toplam	956	4.415.252

İlimizde küçük ve orta ölçekli büyükbaş işletme sayıları düşmektedir. Ancak büyük ölçekli ve modern tesislerin yatırımcılar tarafından talep görmesi hastalıktan arı ve AB Onaylı tesis miktarında da artış beklenmektedir. Yeni destekleme modelinde de hastalıktan arı işletme modeline verilen yönlendirici desteklemeler bu anlamda önem kazanmıştır.

Şap hastalığının çevre illerdeki mihrak sayısındaki artışına bağlı olarak ilimizde tüm hayvan hareketleri bir süre durdurulmuş, ilimizde bulunan tüm hayvan varlığına 2 kez olmak üzere şap aşılama çalışması tamamlanmıştır. Şu an 3. doz şap aşısı tüm hayvan varlığımıza uygulanmaktadır. İşletmelerde sağlık taramaları ve yol kontrolleri resmi görevlilerimiz tarafından sürdürülmekte olup tedbirler üst düzeyde alınmıştır. Bu haliyle hastalık kontrolü sağlanmış olup ilimizde mihrak artışı beklenmemektedir.

2025 Yılı Ari İşletme Bilgileri

YIL	ARİ İŞLETME SAYISI	HAYVAN SAYISI
2023	45	3846
2024	28	4618
2025	23	4491

- Kanatlı İşletmeleri Faaliyetleri:**

Tablo 10. Ticari Kanatlı İşletme Sayısı

2025 YILI TİCARİ KANATLI İŞLETME SAYILARI				
	Damızlık	Broyles	Yumurtacı	Toplam
İşletme Sayısı	0	3	36	39
Kümes Sayısı	0	8	157	165
Kapasite	0	152.000	3.600.000	3.752.000

Ticari Kanatlı İşletme Sayısı:

İlimiz yumurtacı kanatlı sektöründe önemli bir Pazar payına sahiptir. 2026 yılı için 26 işletmemizde toplam 134 kümeste yaklaşık 1.000.000.000 (bir milyar) adet yumurta üretimi hedeflenmektedir. Broyles (etçi kanatlı) işletmemiz 3 adet olup ilimizde kesimhane olmadığına gelişmemiş dolayısıyla önemli bir pay sahibi olamamıştır.

Kesimhane ve Kesim Sayısı:

Çorum İli genelinde merkez ilçede büyük kapasiteli 2, bağlı ilçelerde de orta ve küçük kapasiteli 5 adet olmak üzere toplam 7 adet kayıtlı onaylı kesimhane mevcuttur. Bu kesimhanelerde yapılan kesimler kesimhanelerde görevli veteriner hekimler ve resmi veteriner hekimlerce düzenli olarak kontrol edilmektedir. Kesimhanelerin, 5996 sayılı kanunun ilgili maddelerince asgari teknik ve hijyenik şartlar göz önüne alınarak yıllık rutin ve takip denetlemeleri ile HACCP kontrolleri hayvan sağlığı şubesinde görevli veteriner hekimler tarafından yapılmaktadır.

Tablo 11. Mezbaha Sayısı ve Kesim

MEZBAHA SAYISI	GÜNLÜK KESİM KAPASİTESİ	KESİLEN HAYVAN (ADET)	KARKAS ET (TON)
7	613 Büyükbaş 1.078 Küçükbaş	8.488 Büyükbaş 2.533 Küçükbaş	2.614,299 Büyükbaş 60,871 Küçükbaş
Genel Toplam		11.021.00	2.675,80

Balıkçılık ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü

Su ürünleri üretimi (avcılık-yetiştiricilik):

Kategori	Detay / Miktar	Tesis Türü / Özellik	Miktar / Kapasite
Tekne Sayısı (12 Metre Altı)	20 Adet	Toplam Proje Onaylı Tesis	14 Adet
		Yavru Üretim Kuluçkahanesi	1 Adet
Yıllık Avcılık Miktarı (2025)	33,370 Ton	Toplam Yetiştiricilik Kapasitesi	7.052 Ton/Yıl
Ticari Balıkçı Sayısı	52 Kişi	Kafeslerde Alabalık Kapasitesi	7.000 Ton
Amatör Balıkçı Sayısı	51 Kişi	Beton Havuzlarda Alabalık Kapasitesi	27 Ton
Balıkçı Barınağı	Bulunmamaktadır	Sazan Yetiştiriciliği Kapasitesi	25 Ton
		Kuluçkahane Yavru Üretim Kapasitesi	53.333 Adet

İşletme sayıları/kapasite kullanım oranları:

İç sularda Projesi onaylı 7.052 ton üretim kapasiteli 14 Yetiştiricilik Tesisinden 3.202 ton kapasiteli 9 Yetiştiricilik Tesisi (902 ton kafeslerde alabalık yetiştiriciliği+27 ton beton havuzlarda alabalık yetiştiriciliği+ 25 ton sazan yetiştiriciliği) faaliyete başlamıştır. İç sularda faal üretim yapan 9 Yetiştiricilik Tesisinin (6 adet kafeslerde alabalık yetiştiriciliği+2 alabalık yetiştiriciliği+1 sazan yetiştiriciliği) 2025 yılı 12 Aylık Üretim miktarı 213,146 tondur. Bu üretimin toplam kapasiteye oranı %6,66 olup faal kapasiteye oranı % 22,35'dir.

Su ürünleri desteklemeleri:

İlimizde 2025 yılında 11 Balıkçıya 62.000 TL Küçük Ölçekli Balıkçılığın Desteklemesi yapılmıştır. İlimizde 2025 yılında (2024 yılının desteklemesi) 1 Yetiştiricilik Tesisine 19.990 Kg üretim karşılığında 35.982 TL Su Ürünleri Yetiştiriciliği Ürün destekleme ödemesi yapılmıştır.

Su ürünleri kontrol ve denetim sayıları:

İlimizin 2025 yılı yetiştiricilik denetim programı 20 adet olup, 2025 yılı ilk 12 Ayında 19 adet Yetiştiricilik ve Kuluçkahane Tesis denetimi yapılmıştır. 2025 yılı avcılık denetim programı 500 adet olup, 2025 yılı ilk 12 ayında 320 adet avcılık denetimi yapılmıştır. 35 Adet İdari Para Cezası uygulanmış olup parasal tutarı 915.493TL'dir. İlimizde yürütülen su ürünlerinin geliştirilmesine yönelik proje bulunmamaktadır.

4. Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü

4.1. Toprak Koruma Kurulu Faaliyetleri

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 5. ve 6. Maddesi kapsamında İlimizde tarım arazilerinin tarım dışı amaçlı kullanılması gereken faaliyetlerde, arazinin korunması, geliştirilmesi ve verimli kullanılmasına yönelik inceleme, değerlendirilmesi, ortaya çıkan olumsuzlukların belirlenmesi, toprak korumayı ve bununla ilgili sorunları giderici önlemlerin alınması, geliştirilmesi, uygulanması için görüş oluşturmaları ve kanunla verilen diğer görevlerin yerine getirilmesi amacıyla İl Toprak Koruma Kurulu teşekkül ettirilmiştir.

Bu kapsamda 2025 yılı itibari ile Mayıs, Temmuz, Ekim, Kasım ve Aralık aylarında toplam 5 defa İl Toprak Koruma Kurulu toplantısı yapılmış olup 38 adet karar alınmıştır.

4.2. Organize Tarım Bölgeleri Faaliyetleri

Organize tarım bölgeleri faaliyetleri bulunmamaktadır.

4.3. Büyük Ovaların Belirlenmesi Ve Korunması Çalışmaları

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 14. Maddesi ve Tarım Arazilerinin Korunması, Kullanılması ve Planlanmasına Dair Yönetmeliğin 17. Maddesi kapsamında, tarımsal üretim potansiyeli yüksek, erozyon, kirlenme, amaç dışı veya yanlış kullanımlar gibi çeşitli nedenlerle toprak kaybı ve arazi bozulmalarının hızlı geliştiği ovalar büyük ova koruma alanı olarak belirlenerek daha etkin korunması hedeflenmektedir.

Ülke genelinde 8 Aralık 2021 tarih ve 31478 sayılı Resmi Gazete’de 61 büyük ova koruma alanı ilan edilmiş, 28 büyük ova koruma alanında ise revizyon gerçekleştirilmiştir. Ülke genelinde 460bin hektar büyük ova koruma alanı bulunmakta olup devam eden çalışmalar sonucunda 500bin hektar büyük ova koruma alanına ulaşılabilecektir. Bu karar ile İlimizde Çorum (11.181 ha), Tozluburun (2.267 ha), Kızılırmak (15.363 ha), Çayyaka (4.253 ha) ve Sungurlu (12.109 ha) Büyükovaları ilan edilmiş; Alaca (30.488 ha), Kargı (2.766 ha) ve Osmancık (4.344 ha) Büyük ovaları revize edilmiştir. “Ayrıca ilimizde 9. büyük ova olarak belirlenen Düvenci Büyük Ovası’na ilişkin ön çalışmalar kapsamında 3.252 hektarlık alan tespit edilmiş olup, halen saha çalışmalarımız devam etmektedir.”

4.4. Atıl Tarım Arazileri Faaliyetleri

Bu kapsamda; İl Müdürlüğümüzde, İlçe Müdürlerimize ve konu ile görevli personele yönelik bilgilendirme toplantısı düzenlenmiş akabinde 2024 yılı İşlenmeyen Tarım Arazilerinin tespitine yönelik çalışmalar İlçe Müdürlüklerimizde kurulan Tespit Komisyonları aracılığı ile İl Müdürlüğümüzün koordinasyonunda yürütülmüştür. Çalışmalar İlçe bazında tamamlanarak ilan süreci başlatılmış, ilan süresi sonunda itirazlar değerlendirilmiş, listeler mülki amir onayı ile kesinleştirilmiştir. İşlenmeyen Tarım Arazilerinin Tarımsal Amaçlı Kiraya Verilmesine İlişkin Yönetmelik kapsamında 2024 yılı için yapılan tespit çalışmaları tamamlanarak oluşturulan İlk Yıl İşlenmeyen Tarım Arazileri Listesi Bakanlığımıza gönderilmiştir.

Tablo 12.2024 Yılı Kesinleşen İşlenmeyen Tarım Arazisi Verileri

KESİNLEŞEN İŞLENMEYEN TARIM ARAZİSİ LİSTESİ- İLK YIL (2024)				
İlçesi	Köy/Mahalle	Parsel	Niteliği	Alan (Ha)
Merkez	5	8	Tarla	8,8627
Kargı	1	14	Tarla	5,5748
Uğurludağ	3	18	Tarla	19,1950
Osmancık	4	4	Tarla	5,0137
Sungurlu	1	21	Tarla	35,5800
Dodurga	7	20	Tarla	24,9240
Toplam	21	85	Tarla	99,1502

Tespiti yapılan "İşlenmeyen Tarım Arazileri Listesi İlk Yıl" ve "İşlenmeyen Tarım Arazileri Listesi Üst Üste İki Yıl" 1 Eylül 2025 tarihinde mahallinde ilan edilmiş, ilan süreci sonucunda gelen itirazlar değerlendirilmiş, listeler mülki amir onay ile kesinleştirilmiş ve TBS sisteminde güncellemeleri yapılmıştır. İlan süreci sonucunda itirazların değerlendirilmesi nedeni ile üst üste iki yıl işlenmeyen tarım arazisi olmadığından Çorum İli olarak kiralama ilan süreci başlatılmamıştır.

Tablo 13. 2025 Yılı Kesinleşen İşlenmeyen Tarım Arazisi Verileri

KESİNLEŞEN İŞLENMEYEN TARIM ARAZİSİ LİSTESİ - İLK YIL (2025)				
İlçesi	Köy/Mahalle	Parsel	Niteliği	Alan (ha)
Merkez	2	2	Tarla	3,0938
Kargı	1	14	Tarla	5,3956
Uğurludağ	3	12	Tarla	14,0300
Sungurlu	1	19	Tarla	33,1900
İskilip	14	128	Tarla	136,4249
Toplam	21	175	Tarla	192,1343

4.5. Nitrat Kirliliğinin Tespit ve İzlenmesi

5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 9. Maddesi ve Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği kapsamında Nitrat Direktifi kontrolü; ilimizde 26 adet yerüstü ve 24 adet yeraltı su kaynağı olmak üzere toplam 50 adet numune alma noktamız belirlenmiştir. 15 adet numune alma noktamız pasif istasyon durumundadır. Alınan numunelerde nitrat, toplam azot, toplam fosfor ve ortofosfat analizleri yapılmaktadır. Nisan ayında 39 adet numune alınmış olup 11 adet numune ise numune istasyonuna ulaşamadığından ve su yokluğundan dolayı alınamamıştır. Temmuz ayında 37 adet numune alınmış olup 13 adet numune ise numune istasyonuna ulaşamadığından ve su yokluğundan dolayı alınamamıştır. Ekim ayında 33 adet numune alınmış olup 17 adet

numune ise numune istasyonuna ulaşamadığından ve su yokluğundan dolayı alınamamıştır.

Yapılan analiz sonuçları sistem (NİBİS) üzerinden Bakanlığımıza gönderilmektedir. Bakanlığımız tarafından 50 mg/lt den fazla nitrat içeren yeraltı ve yerüstü su kaynakları tespit edilerek, nitrata hassas bölgelerin tespiti ve ilan edilmesi çalışmaları bu veriler doğrultusunda yapılmaktadır.

2025 yılı içerisinde 26 adet yer üstü ve 24 yer altı su kaynağından numuneler alınarak; nitrat, toplam azot, toplam fosfor ve orto fosfat olmak üzere toplam 411 adet analiz yapılmıştır.

Yapılan analizler sonucunda kritik eşik değer olan 50 mg/lt den fazla nitrat içeren bir değere rastlanılmamıştır.

4.6. Tarım Arazileri Mülkiyet Devri Çalışmaları

6537 sayılı Kanunla değişik 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 8. Maddesi kapsamında tarım arazilerinin satış ve miras yoluyla devir işlemlerine kısıtlamalar getirilmek suretiyle ekonomik bütünlük arz eden taşınmazların korunması ve üreticilerimizin yeter gelirli işletme büyüklüğüne ulaştırılması hedeflenmektedir.

2025 Yılı	Sonuç Durumu	Parsel Sayısı	Başvuru Sayısı	Alan (da)			
Elbirliği Mülkiyetinin Sona Erdirilmesi	Olumlu	19	5	589,50			
Elbirliği Mülkiyetinin Sona Erdirilmesi	Olumsuz	9	6	349,29			
Pay Temliki	Olumlu	2.632	754	13833,64			
Pay Temliki	Olumsuz	178	61	1909,23			
Satış	Olumlu	1.013	454	11699,44			
Satış	Olumsuz	130	54	2803,13			
Taksim	Olumlu	126	18	502,53			
Taksim	Olumsuz	93	14	469,23			
TOPLAM		4.200	1366	32155,99			
Olumlu/Olumsuz		3.790	410	1231	135	26625,11	5530,88

4.7. Su Verimliliği ve İl Su Kurullarının Faaliyetleri

Su verimliliği yaklaşımı; suyun, miktar ve kalite bakımından korunarak sadece insanların değil, ekosistem duyarlılığı ile tüm canlıların gereksinimlerini dikkate alacak şekilde başta tarım, sanayi ve hane halkı kullanımları olmak üzere tüm sektörlerde akılcı, paylaşımcı, etkin, verimli ve hakkaniyetle kullanılmasını esas almaktadır.

Okullarda, Halk Eğitim Merkezlerinde, Belediyelere ve Diyanet İşlerine bağlı eğitim ve sosyal destek birimlerinde, ibadethanelerde su verimliliğine yönelik eğitim ve farkındalık çalışmalarının yaygınlaştırılması kapsamında 2025 yılı içerisinde 12 Anaokulunda 830

öğrenciye, 9 ilkokulda 1054 öğrenciye, 6 ortaokulda 557 öğrenciye, 4 lise okulunda ise 488 öğrenciye eğitim verilmiştir. 2026 yılı için ise 6 anaokul, 20 ilkokul, 10 ortaokul ve 16 lise de farkındalık amaçlı eğitim planlanmaktadır.

2025 yılında 1 adet İl Su Kurulu toplantısı yapılmış olup 9 adet karar alınmıştır.

4.8. Diğer Faaliyetler

2025 yılında 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 13. ve 14. Maddeleri kapsamında yapılan tarım dışı amaçlı arazi kullanımı müracaatlarının değerlendirilmesi aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir. 2025 yılında 5403 Sayılı Kanun kapsamında 921,9478 ha alanda çalışma yapılmıştır. Bu müracaatlardan 68 adedi kanun kapsamında izinlendirme müracaatı, 38 adedi sınıf tespiti müracaatıdır. 155,102 ha alanın tarım dışı kullanımına izin verilmiştir. 4,484 ha alanın tarımsal yapı amaçlı kullanımına izin verilmiştir. 16,971 ha alanın tarım dışı kullanımına izin verilmemiştir. 255,721 ha alanın ise kanun kapsamı dışında olduğu belirlenmiştir.

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu 19.Maddesi kapsamında verilen izinler ve hazırlatılan toprak koruma projeleri, izin verilmesinden itibaren iki yıl içerisinde denetimleri tamamlanarak sonucundan Bakanlık ve kurullara bilgi verilmektedir.

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve ilgili mevzuat kapsamında 2023 yılında izin verilen 64 müracaattan 2023-6 Sayılı Genelgenin 20.Maddesi 2.fıkrası kapsamında 1/4'ünün, 16 adet başvurunun denetiminin yapılması planlanmaktadır. 24 adet denetim gerçekleştirilmiştir. 13 adet Tarımsal yapı denetimi gerçekleştirilmiş olup 8 adet yapının yapılmış olduğu 5 adet yapının ise yapılmadığı tespit edilmiştir. 11 adet Tarım dışı yapımı denetimi gerçekleştirilmiş olup 9 adet yapının yapılmış olduğu 2 adet yapının ise yapılmadığı tespit edilmiştir.

5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun 6537 sayılı Kanunla değişik 8. maddesi kapsamında tarım arazilerinin ifraz, tevhit ve vasıf değişikliği, hazine adına tescil ve hazine taşınmazlarının satışı konularına esas olmak üzere 2025 yılı içerisinde hazırlanan kurum görüşlerimiz aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Konu	Yıllık Toplam Müracaat Sayısı
Vasıf değişikliği	17
İfraz	5
Tevhit	10
Hazine arazisi tescil işlemleri	25
Mahkemelere görüş	181

Sulama sistemlerinin enerji ihtiyacının temininde yardımcı olarak bitkilerin ihtiyaç duyduğu suyun, kaynağından alınarak yeterli miktarda ve kontrollü bir şekilde karşılanması ile bitkisel üretimde kalitenin ve verimin artırılması, ekonomik su tüketiminin

sağlanması, çiftçimizin sulama amaçlı harcadığı enerji girdilerinin azaltılması gibi faydalar ortaya çıkmaktadır. 2025 yılında toplam 92 adet tarımsal amaçlı elektrik aboneliği işlemi gerçekleştirilmiştir.

2025 yılı içerisinde 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 20 ve 21. maddeleri kapsamında tespit edilen izinsiz tarım dışı kullanımlar için 82 adet olmak üzere 11.289.548,10 TL idari para cezası uygulanmıştır.

Bakanlığımızın yayımladığı “2013-1 sayılı Tarımsal Amaçlı Toprak, Bitki ve Sulama Suyu Analiz Laboratuvarlarının Kuruluş, Yetki ve Denetim Genelgesi” kapsamında iş ve işlemler yapılmaktadır. Hitit Üniversitesi Bilimsel Teknik Uygulama ve Araştırma Merkezi (HÜBTAUM) faaliyetine son vermiştir.

Çevresel etki değerlendirmesi (ÇED), bir proje için izin verilip verilmeyeceği konusunda projelerinin olası etkileri hakkında bilgi sağlayan ve karar vericilere yol gösteren bir karar destek aracı olup 2025 yılında 72 adet ÇED dosyası değerlendirilmiştir. Arazi kullanımı işlerinde gerekli olan haritalama işleri ile birlikte Bakanlığımız tarafından yapılmış olan CBS sisteminde kadastral parsellerden tarım parselleri oluşturularak bir nevi ilimiz tarımının kadastrosu çıkarılmakta, önemli ürünlerin tespitleri yapılmakta, uzaktan algılama ile ürün tespiti çalışmalarına ön hazırlık yapma, ürün desenimizin belirlenmesi, istatistik çalışmalarına altlık hazırlama ve çiftçilerimizin desteklemelerden en iyi şekilde faydalanması sağlanmaktadır. 2025 yılında toplam 86.550 adet tarım parseli oluşturulması ve düzenlenmesi işlemi yapılmıştır. LPIS “İlimizin tarımsal ve tarım dışı arazi envanterinin belirlenmesi amacıyla başlatılan Arazi Parsel Tanımlama Sistemi (LPIS) kapsamında yürütülen fiziksel blok çalışmaları tamamlanmış olup, ilimizde toplam 205.000 fiziksel blok oluşturularak sisteme kaydedilmiştir.” Arazi Parsel Tanımlama Sistemi (LPIS) %100 olarak tamamlanmıştır.

Tarım dışına çıkarma talepleri ve çıkarılan alan miktarları:

2025 yılında 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 13. ve 14. Maddeleri kapsamında yapılan tarım dışı amaçlı arazi kullanımı müracaatlarının değerlendirilmesi aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir.

Tablo 14. Tarım Dışına Çıkarma Talepleri ve Çıkarılan Alan

5403 SAYILI TOPRAK KORUMA VE ARAZİ KULLANIMI KANUNU												
YIL	BAŞVURU SAYISI		İZİN VERİLEN ALAN (ha)									
	13 Mad.	14 Mad.	MT		OT		TA		DT		TOPLAM	
			13 Mad.	14 Mad.	13 Mad.	14 Mad.	13 Mad.	14 Mad.	13 Mad.	14 Mad.	13 Mad.	14 Mad.
2025	94	3	1,1549	0,0210	0,1364	0,0000	147,4398	0,0000	0,0300	0,0000	148,7611	0,0210

- Hazine taşınmazların proje amaçlı satış ve kiralanması görüşleri
- İl Özel İdaresi yeni yerleşim yeri tespit ve kıymet takdir komisyonu
- İl Afet Acil Durum Müdürlüğü yer seçim ve kıymet takdir komisyonu
- Çevre Şehircilik Müdürlüğü kıyı kenar çizgisi tespit komisyonu

5. Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü

Kırsal Kalkınma Yatırımlarını Destekleme Programı (KKYDP) ve IPARD Projeleri:

KKYDP Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımlar kapsamında son üç yılda toplam 94 projeye destek verilerek, toplam proje tutarı 479.499.297,00 TL olup; 239.749.648,50 TL hibe ödemesi yapılmıştır.

KKYDP Altyapı Yatırımları A İş Planı Makine Ekipman Desteği kapsamında son üç yılda toplam 142 projeye destek verilerek, toplam proje tutarı 8.691.450,92 TL olup; 4.345.725,46 TL hibe ödemesi yapılmıştır.

KKYDP Uzman Eller Projesi kapsamında son 3 yılda 6 projeye destek verilmiş olup; tamamı hibe olmak üzere 1.403.000,00 TL ödenmiştir.

KKYDP Bireysel Sulama Destekleri Kapsamında son 3 yılda 3 projeye destek verilmiş olup; toplam proje tutarı 527.640,34 TL olup; 263.820,17 TL hibe ödemesi yapılmıştır.

TKDK tarafından son 3 yılda toplam 57 projeye destek verilmiş olup; toplam proje tutarı 377.681.024,70 TL olup; 194.282.477,17 TL hibe ödemesi yapılmıştır.

Tarımsal Amaçlı Kooperatif Bilgileri:

İlimizde Tarımsal Amaçlı Kooperatiflerin Dağılımı

İlçesi	Tarımsal	Sulama Kooperatifi	Pancar Ekicileri	Su Ürünleri	Toplam
Merkez	13	2	1	1	17
Alaca	1				1
Bayat	1				1
Boğazkale		1			1
Dodurga	3	2			5
İskilip	5	1			6
Kargı	18	4			22
Laçın	1				1
Mecitözü	6	7			13
Oğuzlar	1				1
Ortaköy	3				3
Osmancık	8	5		1	14
Sungurlu	3	1			4
Toplam	63	23	1	2	89

Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesinden 16 adet damızlık sığır yetiştiriciliği projesi, kırsal alanda sosyal destek projesi (KASDEP) kapsamında 14 adet süt sığırcılığı projesi ile 1 adet koyunculuk projesi olmak üzere toplam 31 adet hayvancılık projesi uygulayan tarımsal kalkınma kooperatifi bulunmaktadır.

5200 Sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanuna Göre İlimizde Kurulan Üretici Birlikleri:

S. No	Birlik Adı	Kuruluş Tarihi
1	Çorum İli Mecitözü İlçesi Süt Ürünleri Tarımsal Üreticileri Birliği	2005
2	Çorum İli Ceviz Üreticileri Birliği	2006
3	Çorum İli Yumurta Üreticileri Tarımsal Birliği	2006
4	Çorum İli Bal Üreticileri Birliği	2006

5996 Sayılı Hayvan Islahı Kanununa Göre İlimizde Kurulan Yetiştirici Birlikleri:

S. No	Birlik Adı	Kuruluş Tarihi
1	Çorum İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği	1999
2	Çorum İli Arı Yetiştiricileri Birliği	2004
3	Çorum İli Damızlık Koyun ve Keçi Yetiştiricileri Birliği	2006
4	Çorum İli Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliği	2012

Üretici Örgütleri (Birlik/Kooperatif) Sayıları Ve Faaliyetleri :

64 adet Tarımsal Kalkınma, 2 Su Ürünleri, 23 adet Sulama olmak üzere 90 adet Tarımsal Amaçlı Kooperatif bulunmaktadır. Bu kooperatiflerin başlıca faaliyetleri süt toplama, ağaçlandırma faaliyetleri, orman kesimi, sulama ve su ürünleri yetiştiriciliğidir. İlimizde 4 yetiştirici birliği ve 4 üretici birliği olmak üzere toplam 8 adet tarımsal amaçlı birlik bulunmaktadır.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından uygulamaya konulan "Tarımsal Amaçlı Örgütlerin Derecelendirilmesine İlişkin Yönetmelik" kapsamında Türkiye genelinde yapılan değerlendirmelerde, 2026 yılı için 145 tarımsal örgüt "Birinci Derece Sertifika" almaya hak kazanmış olup ilimizde Çorum İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği ve Çorum Pancar Ekicileri Kooperatifi "Birinci Derece Tarımsal Örgüt Belgesi" almaya hak kazanmıştır.

"Birinci Derece Tarımsal Örgüt Belgesi" sayesinde söz konusu örgütler, tarımsal desteklerden daha yüksek oranlarda yararlanabilecek, kullanılacak kredilerde faiz indirimlerinden faydalanabilecek, bakanlık organizasyon ve karar alma süreçlerine daha etkin katılım sağlayarak çeşitli alanlarda daha fazla ayrıcalık elde edebileceklerdir.

Kırsal Kalkınmanın Geliştirilmesine Yönelik İl Müdürlüğünce Yürütülen Önemli Projeler: (Bakanlık ve Valilik)

Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesinden 16 adet damızlık sığır yetiştiriciliği projesi, kırsal alanda sosyal destek projesi (KASDEP) kapsamında 14 adet süt sığırcılığı projesi ile 1 adet koyunculuk projesi olmak üzere toplam 31 adet hayvancılık projesi uygulayan tarımsal kalkınma kooperatifi bulunmaktadır.

İlimizde Kurulan Lisanslı Depolar ve Kapasiteleri

Sıra No	Lisanslı Depo Adı	Faaliyet Konusu	İl	İlçe	Kuruluş Kapasitesi (ton)	Lisans Kapasitesi (ton)
1	TMO	Hububat, Baklagiller ve Yağlı Tohumlar	Çorum	Merkez	31.200	31.200
2	Tiryaki Tarım	Hububat, Baklagiller ve Yağlı Tohumlar	Çorum	Merkez	31.800	31.800
3	Uludaş Tarım	Hububat, Baklagiller ve Yağlı Tohumlar	Çorum	Alaca	41.950	41.950
4	Arslan Agro Tarım	Hububat, Baklagiller ve Yağlı Tohumlar	Çorum	Alaca	40.000	29.950
5	Nazır Alıcı Tarım	Hububat, Baklagiller ve Yağlı Tohumlar	Çorum	İskilip	40.000	29.990
6	Yeksam Tarım	Hububat, Baklagiller ve Yağlı Tohumlar	Çorum	Sungurlu	50.000	44.350
7	ZRV Depo Tarım	Hububat, Baklagiller ve Yağlı Tohumlar	Çorum	Merkez	40.000	40.000
Genel Toplam					274.950	249.240

6. Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü

Eğitim Yayım Faaliyetleri:

Cuma buluşmaları kapsamında 2025 yılı aralık ayında 543 mahallede 7122 üreticilerimizle görüşmeler sağlanmıştır.

Genel eğitim ve yayım çalışmalarında 2025 yılında 371 köyde, 42 farklı konu bazlı çiftçi toplantıları düzenlenerek 11590 üreticiye ulaşılmıştır.

Cuma Buluşmaları Toplantı Bilgileri Tablosu 2025

No	İL ADI	İLÇE ADI	TOPLANTI YAPILAN KÖY SAYISI	TOPLANTILARA KATILAN ÇİFTÇİ SAYISI
1	ÇORUM	MERKEZ	52	1189
2	ÇORUM	ALACA	68	748
3	ÇORUM	SUNGURLU	90	717
4	ÇORUM	BAYAT	45	353
5	ÇORUM	İSKİLİP	64	800
6	ÇORUM	MECİTÖZÜ	62	627
7	ÇORUM	ORTAKÖY	1	11
8	ÇORUM	OSMANCIK	25	544
9	ÇORUM	KARGI	48	680
10	ÇORUM	UĞURLUDAĞ	19	219
11	ÇORUM	LAÇİN	12	145
12	ÇORUM	OĞUZLAR	6	184
	ÇORUM	DODURGA	11	540
13	ÇORUM	BOĞAZKALE	14	365
		TOPLAM	543	7122

İstatistik Çalışmaları (İBS)

Bitkisel Üretim istatistikleri (Tarla Bitkileri, Açıkta Sebzeçilik, Ağaç Bazlı Girişi Yapılacak Meyveler, Alan Bazlı Girişi Yapılacak Meyveler, Mantar (Kültür), Baharat Bitkileri ve Sabit Alanlar) 3. Tahmin veri girişi tamamlanmıştır. İstatistik Daire Başkanlığından gönderilen çelişki raporları incelenerek gerekli düzenlemeler ve açıklamalar yapılarak mail yolu ile İstatistik Daire Başkanlığına iletilmiştir. 2025 yılı içerisinde Nisan -Eylül-Kasım ayları itibariyle 3 adet bitkisel üretim tahmini ,Temmuz ayı itibariyle 1 adet hayvancılık İBS veri tahmini 2024 yılına ait 1 adet Alet -Makine ile 1 Adette hayvancılık veri tahmini 2025 yılı ocak ayı itibariyle tahmini yapılmıştır. 2025 yılı içerisinde meydana gelen don ve kuraklık ile ilgili mayıs ve ağustos ayında 2 ara dönem tahmin yapılmıştır.

Tarım Sayımı:

Tarım Sayımı ile ilgili çalışmalar devam etmektedir. Kasım ayı sonu itibari ile 56.522 tarımsal faaliyet gösteren işletme sisteme girilerek tarım sayımının % 97.6 tamamlanmıştır.

Tarım Ürünleri Maliyet Sistemi Çalışmaları (TAMSİS) :

TAMSİS veri girişleri ile ilgili merkez ve 13 ilçeye ait 460 ürüne ait süreç tamamlanmış olup Tarım Reformu Genel Müdürlüğünden maliyetlerin ilgili kuruluşlarla paylaşılabilineceğine dair bakanlık onayı gelmiştir.

Tarım Ürünleri Fiyat İzleme Sistemi Çalışmaları (TÜFİS) :

Tarım ürünleri fiyat izleme sistemi çalışmaları (TÜFİS) kapsamında Merkez ve bağlı 13 ilçede 2025 yılı aylık ortalama 11.000 adet market sebze ve meyve hali aracı üretici fiyat derlemesi yapıp sisteme veri girişi tamamlanmıştır. İlimizin veri giriş günleri Çarşamba ve Cuma günleri olup veri girişleri rutin olarak Market, Hal, Üretici ,aracı fiyatları takip ve kontrolü yapılmaktadır.

Çiftlik Muhasebe Veri Ağı Sistemine (ÇMVA) Katılım Anlaşması imzalayan 62 üreticimizin 2025 yılı Muhasebe dönemine ait veri girişleri yapılarak 93000 TL ödemesi gerçekleştirilmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumu Samsun Bölge Müdürlüğü ne bağlı olarak ,çiftçinin eline geçen tarla, sebze, meyve, canlı hayvan ve hayvansal ürünler ile çiftçinin ödediği mal ve hizmetler ayda 2 defa olmak üzere derlenmekte Türkiye İstatistik Kurumu harzemli sistemine veri girişleri yapılmaktadır.

Zirai Don Desteği

11.04.2025 tarihinde ilimizde yaşanan don olayında ilimizde özellikle meyve bahçelerinde büyük zarara yol açmıştır. Resmi Gazetede 2025 yılında Meydana Gelen Zirai Don nedeniyle Ürünleri hasar gören Çiftçilere Destekleme Ödemesi yapılmasına ilişkin Karar yayınlanmıştır. Karardan sonra Don Zarar Tespit Modülüne girişi yapılan Çiftçilere zarar ödemesi gerçekleştirilmesi için çalışmalar başlamıştır.

İl ve ilçe müdürlüklerimizce oluşturulan teknik ekipler, sahada ayrıntılı incelemeler yaparak her bir üreticinin etkilendiği alanı, ürün çeşidini ve zarar oranını tespit etmiştir. Bu çalışmalar sonucunda, ilimizde toplam 4.000 hektar meyve alanında don zararı meydana geldiği belirlenmiştir. Yapılan değerlendirmeler ve sisteme girilen veriler doğrultusunda, 6.400 üreticimize toplam 192 Milyon 552 Bin TL tutarında destekleme ödemesi yapılmıştır.

Tarım Sigortaları Bilgileri:

Sigorta Bilgileri	2025
Sigorta yapılan bitkisel ürün çeşidi sayısı	83
Sigorta yapılan hayvansal ürün çeşidi sayısı	7
Sigorta adedi	109.147
Sigorta tutarı (TL)	18001.634.324
Hasar ödenen ürün çeşidi sayısı	37
Hasar ödenen tutar (TL)	141.440.211

7. Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü

İlimiz Osmancık Güvercinlik ve Dodurga Esentepe meralarında Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü ve Ondokuzmayıs Üniversitesi koordinatörlüğünde arazi etüt ve proje aşamaları tamamlanmış, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yürütülmesi uygun görülmüş olan Mera Islah ve Amenajman projelerinin 2023 yılına kadar olan kısmı proje bütçesi ile uygulanmıştır.

Osmancık Güvercinlik meralarında büyük bir çalı, ağaç temizliği yapılmış ve mera ortaya çıkarılmıştır. Sonrasında yapılan iş ve işlemlerde çiftçinin desteği tam olarak sağlanamadığından istenilen başarı sağlanamamıştır. 2023 yılı için Koordinatör kuruluşların etüdü sonrasında mevcut ıslah çalışması kapsamında bir önceki yıldan kalan tohum ekilişi yapılarak proje nihayete erdirilmiştir.

Dodurga Esentepe Mera Islah ve Amenajman projesinde yine proje kapsamında fırfırla(Gübre Dağıtım Makinası) üstten ekim ile karışım tohum ekimi yapılmış ve merdane çekilmiştir. Fakat yağış rejiminin düşük olması ve sulama imkânı bulunmamasından, özellikle çiftçi desteği sağlanamadığından sonuç elde edilememiştir.

Koordinatör kuruluşların tavsiyesi doğrultusunda 2023 yılında projeler için gelen bütçe (1.019.775,00 TL) tenkis edilmiştir.

Koordinatör kuruluşların tavsiyesi doğrultusunda 2024 yılında projeler için gelen bütçe (536.688,00 TL) tenkis edilmiştir.

2025 yılında 2 ilçede 6 parselde 1.430.94 dekar alan için proje hazırlanmış olup yapılan değerlendirme sonucu 2026 yılında yeni başlanmak üzere bir ilçede 2 parselde 600 da alan için 2 adet Mera Islah Projesi çalışması yürütülecektir.

- **Mera tahsis amacı değişikliği talep ve sonuçları:**

Tablo 15. Mera Tahsis amacı Değişikliği Talebi ve Tahsis Amacı Değiştirilen Mera Alanı

TAHSİS AMACI DEĞİŞİKLİĞİ CETVELİ						
YIL	Talep Edilen Parsel Adet	Tescil Edilen Parsel Adet	Devam Eden	Ret/İptal	Toplam Alan (m ²)	Talep Alanı (m ²)
2023	135	130	1	4	20.749.612,63	9.940.415,08
2024	253	223	10	20	19.862.374,43	7.100.305,01
2025	42	0	35	7	20.867.430,71	8.804.698,67
TOPLAM	430	353	46	31	61.479.417,77	25.845.418,76

Yem Bitkileri Destekleme Verileri:

Tablo 16. Yem Bitkileri Destekleme Verileri

Yıllar	Toplam çiftçi	Destekleme Tutarı (TL)	YEM BİTKİLERİ (Hektar)								Ekim Alanı Toplamı (Ha)
			Yonca (Kuru)	Yonca (Sulu)	Korunga	Fiğ	Diğer Tek Yıllıklar	Tek Yıllık Çiğ	Silajlık Mısır	Yapay Çiğ	
2023	1214	2.509.237,15	28	374	80	449	1082	12	1162	10	3196
2024	951	6.220.654,80	25	265	27	352	1012	10	953	10	2653
Toplam	2165	8.729.891,95	53	639	108	801	2094	22	2115	19	5850
2025 yılı tahmini											
2025*	1331	8.708.917	34	370	38	493	1417	14	1334	14	3715

2025 Yılı Yem Bitkileri Kontrolleri :

10/12/2025 itibariyle Çorum İli Merkez ilçemizde 135 Köyde 755 üreticimiz 5 Da üzeri olan yem bitkisi ekiliş beyanları halen kontrol edilmektedir. 755 üreticimizin 2781 adet parselde yem bitkisi ekilişi bulunmaktadır. Bunlardan 65 kişinin beyanları doğru olmadığından, tebliğ şartlarına uygun hasat edilmediği vb. nedenlerle iptal edilmiştir.

8. İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü

8.1. Kiralık Araçlar ve Maliyetleri

2025 yılında 1 adet otomobil, 3 adet pikap (kamyonet), 15 adet panelvan (kamyonet) olmak üzere 19 araç kiralanmıştır. Merkez İlçe hizmetine 1 adet otomobil, 3 adet pikap (kamyonet), 4 adet panelvan (kamyonet), İskilip ve Sungurlu İlçeleri hariç diğer ilçelere 11 ilçemize 1'er adet panelvan (kamyonet) hizmet aracı olarak tahsis edilmiştir.

Döner Sermaye İşletmesi:

Döner Sermeye İşletmesi; 21/12/1967 tarihli ve 969 sayılı Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Merkez ve Taşra Kuruluşlarına Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanuna göre kurulmuştur. Faaliyet alanları; Öğretim, eğitim, yayım ve yayın yapmak, Kontrol, muayene, analiz, deneme ve araştırma yapmak, arazi ıslah etmek, hayvan hastanelerinde hizmet vermek,

Bitki ve hayvan ürünlerini, çiftçiye örnek teşkil edecek şekilde değerlendirmek amacıyla imalatta bulunmak ve pazarlanmasını sağlamak, her çeşit tohum, damızlık, fide, fidan, çelik, faydalı böcek, deneysel ve üretim amaçlı hayvan yetiştirmek, ıslah etmek, gen kaynaklarını korumak, aşı, serum, ilaç ve biyolojik maddeler imal etmek, üretilen, yetiştirilen, ıslah ve imal edilen maddeleri satmak, 5996 sayılı Kanununun 35 inci maddesinde belirtilen faaliyetlerde bulunmaktadır.

Çorum İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi Yönetim ve Personeli; İşletme Müdürü (İl Müdürü -Harcama Yetkilisi) Hasan TAŞ, Gerçekleştirme Görevlisi (İl Müdür Yrd.İsmail ÇİTİL, Muhasebe Yetkilisi (Döner Sermaye Sayman) Ercan TORUN, Veznedar (Tekniker) Fatih TORUN, Taşınır Kay.Yet.(Vet.Hek.) Ayhan KARAKAŞ, Veri Giriş Görevlisi Satı DEMİR(Memur), Sevda Kaçar BOLAT (Memur) Sayman Mutemetleri; İl Müdürlüğünde görevli 2 personel ve 13 İlçe Müdürlüğünde 13 görevli personelden ve birer yedek personellerden oluşmaktadır.

Çorum İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesinin Sermayesi 01.01.2025 ve 31.12.2025 Mali İşlemler Dönemi Toplamı aşağıdaki şekilde oluşmaktadır.

Gelir Toplamı 42.342.202,00 TL (Tarım ve Hayvancılık, , Belgelendirme, Kontrol-Denetim, Tahlil-Analiz vb. gibi)

Gider Toplamı 22.602.508,00 TL. (Personel Gideri, SGK, Mal Alımı, Hizmet Alımı, Cari transferler (Merkez- Hazine) vb gibi)

9. Diğer Birim ve Faaliyetler

9.1. Hukuk Birimi

2025 yılı içerisinde kurumumuzun taraf olduğu adli, idari ve icra takiplerine ilişkin hukuki süreçler, yürürlükteki mevzuat hükümleri çerçevesinde etkin ve düzenli bir şekilde yürütülmüştür. Bu kapsamda dosyalar sistematik olarak takip edilmiş, kurum menfaatlerinin korunması amacıyla gerekli tüm hukuki işlemler süresi içerisinde yerine getirilmiştir.

Bu dönemde yürütülen hukuki dosyalara ilişkin sayısal veriler aşağıda yer almaktadır:

DOSYA TÜRÜ	DOSYA SAYISI
<i>Adli Dava Dosyaları</i>	467 Adet
<i>İdari Dava Dosyaları</i>	11 Adet
<i>İcra Takip Dosyaları</i>	128 Adet
<i>Tapdk Dosyaları</i>	2 Adet
<i>Toplam</i>	608 Adet

Söz konusu dosyalar kapsamında dava dilekçeleri, cevap ve beyan dilekçeleri ile her türlü usulü işlem zamanında hazırlanarak ilgili yargı mercilerine sunulmuştur. Yargılama süreçlerinde verilen ara kararlar ve nihai kararlar yakından takip edilmiş; kesinleşme, infaz ve icra aşamalarına ilişkin işlemler titizlikle yürütülmüştür.

Ayrıca, kurum aleyhine doğabilecek hukuki risklerin en aza indirilmesi amacıyla ilgili birimler ile gerekli koordinasyon sağlanmış; ihtiyaç duyulan hallerde kanun yollarına başvurularak hukuki süreçlerin etkin, şeffaf ve sonuç odaklı bir şekilde yürütülmesi sağlanmıştır.

9.2. Sivil Savunma Birimi

Sivil Savunma Planı

Kurum Sivil Savunma Planı 04.01.2022 tarihinde Bakanlık Makamının onayı ile yürürlüğe girmiştir. Her yıl gözden geçirilerek ekip güncellemeleri yapılmaktadır.

Yangın Yönergesi

Kurum Yangın Önleme ve Söndürme Talimatı 06.10.2021 tarihinde İl Müdürlüğü Makamı tarafından onaylanmıştır. 08.08.2025 tarihinde güncellenmesi yapılmış ve Talimatta görevli olan personellere görevleri tebliğ edilmiştir. 11.08.2025 tarihinde kurum personeline yönelik eğitim ve tatbikat çalışmaları yapılarak yangın söndürme cihazlarının periyodik bakım ve dolumu yapılmıştır. İlgili Yönetmelik kapsamında Kurumumuzun eksiklikleri tespit edilerek Bakanlığımızdan ödenek talebinde bulunulmuştur.

KBRN (Kimyasal Biyolojik Radyolojik Nükleer) Planı

İl sınırları içinde veya dışında meydana gelip İlimizi etkileyebilecek olan kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer tehdit ve tehlikelere karşı gerekli tedbirlerin alınması amacıyla İl Tarım ve Orman Müdürlüğü görev ve sorumluluklarını belirleyerek yapılacak müdahale ve faaliyetleri içerir çalışmaların takibi yapılmıştır.

Yerel Düzey Afet Müdahale Planı

TAMP kapsamında ana çözüm ortağı olduğumuz plan 04.07.2024 tarihinde Bakanlık Makamı tarafından onaylanmıştır. 27.10.2025 tarihinde güncellenmesi yapılarak İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğüne gönderilmiştir.

Koruma ve Güvenlik Planı

09.11.2023 tarihinde İl Müdürlüğü Makamı tarafından onaylanarak İl Emniyet Müdürlüğüne gönderilmiştir. Emniyet Müdürlüğü Koruma Şube Müdürlüğü yıllık denetimlerinde ibraz edilmektedir.

Sabotajlara Karşı Koruma Planı

İl Müdürlüğümüz, İl Koordinasyon Komisyonunca alınan karar gereği sabotaj yapılabilecek kurumlar arasında olduğundan plan çalışmaları İl Emniyet Müdürlüğü ile yürütülmüştür 2025 Sabotaj Planı hazırlanmış olup her yıl güncelleme çalışmaları yapılmaktadır.

İl Risk Azaltma Planı (İRAP)

2021 Yılı itibariyle faaliyete geçen bir plan kapsamında 5 yıllık süreç için çalışmalar takip edilmekte olup veri girişleri İRAP sistemi üzerinden yapılmaktadır.

Alarm Tedbirleri İlanında Yapılacak Faaliyetler Formu

Bakanlığımız Milli Alarm Yönergesi 28.12.2023 tarihinde yürürlüğe girmiş olup Kurum Alarm Tedbirleri İlanında Yapılacak Faaliyet Formunu hazırlamak için emirleri beklenmektedir.

İl Detay Planı (SEKAPS -Seferberlik Kaynak Planlaması)

Kaynak sahibi Bakanlık olmamız sebebi ile olağanüstü hâl, seferberlik ve savaş hali ilanı durumunda kaynak planlamaları SEKAPS kapsamında yapılır. Planlar yapılmış olup Bakanlığımızın talimatları doğrultusunda işlemler yürütülmektedir. Afet ve acil durumlara karşı tedbirli olmak maksadı ile her yıl personellerimizin iletişim bilgileri güncellenmektedir.

9.3. Proje ve Faaliyetler

Çorum ilinde tarımsal sulamanın ana kaynağını Kızılırmak Havzası ile bu havzaya bağlı baraj ve göletler oluşturmaktadır. Havzada yer alan sanayi tesisleri, yerleşim alanları ve tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan noktasal ve yayılı baskılar, yüzey ve yer altı su kaynakları üzerinde kirlilik ve miktar azalması riski oluşturmaktadır. Bu durum özellikle sulama amaçlı kullanılan suyun kalitesini ve sürekliliğini olumsuz etkilemekte, tarım arazilerinde uzun vadede verim kayıplarına ve toprak sağlığının bozulmasına neden olabilmektedir.

İlimizde son yıllarda dönemsel olarak yaşanan orta ve şiddetli kuraklıkların önümüzdeki yıllarda da devam edeceği öngörülmektedir. Bu çerçevede Çorum ili için öncelikli hedef sulama projeleri; Koçhisar, Obruk ve Hatap Barajları başta olmak üzere mevcut sulama alanlarında açık kanalla sulanan sahaların kapalı ve basınçlı sulama sistemlerine dönüştürülmesi, su iletim ve dağıtım kayıplarının azaltılması ve su verimliliği yüksek modern sulama tekniklerinin (damla ve yağmurlama) yaygınlaştırılmasıdır. Bu uygulamalar ile birim alandan daha az su kullanılarak daha yüksek verim elde edilmesi ve tarımsal üretimde iklim değişikliğine uyum sağlanması hedeflenmektedir.

Kızılırmak Havzası'na bağlı alt havzalarda yeni gölet, regülatör ve su hasadı projelerinin hayata geçirilmesi, yağışlı dönemlerde suyun depolanarak kurak dönemlerde kontrollü kullanımının sağlanması açısından önem arz etmektedir. Su verimliliğini artırmaya yönelik bu yatırımlar, aynı zamanda sulamaya dayalı üretim deseninin çeşitlenmesine ve ürün kalitesinin artmasına katkı sunacaktır.

Çorum ili, hububat üretiminde güçlü bir konuma sahip olup buğday ve arpa başta olmak üzere üretimde verim ve kalite artışı il tarımının temel hedefleri arasında yer almaktadır. Bunun yanı sıra ayçiçeği üretimi, yağ sanayine hammadde temini ve münavebe sistemlerine sağladığı katkı ile önemli bir katma değer unsuru olarak öne çıkmaktadır. Bu ürünlerde modern sulama tekniklerinin yaygınlaştırılması, hem su tasarrufu sağlamakta hem de üretim maliyetlerini düşürmektedir.

İlimizde gelişme potansiyeli yüksek olan tıbbi ve aromatik bitki üretimi, düşük su tüketimi ve yüksek ekonomik getirisi sayesinde su verimliliği açısından stratejik bir üretim alanı sunmaktadır. Bu bitkilerin yaygınlaştırılması, kurutma, işleme ve paketleme tesislerinin kurulmasıyla birlikte kırsal alanda yeni istihdam olanakları oluşturmakta; özellikle gençler ve kadınlar için tarım dışı destekleyici istihdam alanları ortaya çıkarmaktadır.

Ceviz yetiştiriciliği ise ilimizde uzun vadeli ve sürdürülebilir bir gelir kaynağı olarak öne çıkmaktadır. Modern kapama ceviz bahçelerinin kurulması, damla sulama sistemleri ile

suyun etkin kullanımını sağlarken; bakım, hasat, depolama ve işleme süreçlerinde kalıcı istihdam oluşturulmasına katkı sunmaktadır.

İlimiz çiftçilerinin gelirlerinin artırılması amacıyla; hububat, ayçiçeği, tıbbi aromatik bitkiler ve ceviz başta olmak üzere üretilen tarımsal ürünlerin katma değerli ürünlere dönüştürülmesi, suyu verimli kullanan üretim modellerinin yaygınlaştırılması ve bu süreçlerde istihdamın artırılması hedef ve projelerimizde öncelikli olarak ele alınmaktadır.

Beklenti ve Riskler

Çorum ilinde iklim değişikliğine bağlı olarak artan kuraklık riski, tarımsal üretimde suya erişim ve suyun etkin kullanımı konularını önümüzdeki dönemin en önemli belirleyici unsurları hâline getirmektedir. Su verimliliği yatırımlarının yeterli düzeyde hayata geçirilememesi durumunda, özellikle hububat ve ayçiçeği üretiminde verim kayıpları yaşanması, buna bağlı olarak tarımsal gelirlerde ve istihdamda azalma riski bulunmaktadır.

Bu kapsamda, basınçlı sulama sistemlerine geçişin hızlandırılması, su tasarrufu sağlayan üretim desenlerinin yaygınlaştırılması ve düşük su tüketimli tıbbi ve aromatik bitkilerin desteklenmesi, hem üretimin sürdürülebilirliğini hem de tarımsal istihdamın korunmasını sağlayacak temel araçlar olarak değerlendirilmektedir. Su verimliliği odaklı yatırımların artırılması ile mevcut istihdamın korunmasının yanı sıra yeni istihdam alanlarının oluşturulması beklenmektedir.

Bitkisel üretimde girdi maliyetlerinin artması, özellikle küçük ve orta ölçekli işletmeler için ekonomik sürdürülebilirliği zorlaştırmaktadır. Bu nedenle su verimliliği yüksek, birim alandan daha fazla gelir sağlayan ve pazarlama değeri yüksek ürün desenlerine geçiş stratejik önem taşımaktadır.

İlin hayvancılık potansiyeli de bu dönüşüm sürecinde önemli bir avantaj oluşturmaktadır. Çorum'un bir süt havzası niteliği taşıması, kaba yem kaynaklarının (şeker fabrikası yan ürünleri, silaj vb.) erişilebilir olması, yem fabrikalarının bulunması, Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği'nin faal yapısı ve süt toplama sisteminin yaygınlığı hayvansal üretimi destekleyen güçlü unsurlardır. Ayrıca ilin Türkiye'nin orta bölgesinde yer alması, pazarlama ve ulaşım imkânlarını güçlendirerek hayvansal ürünlerin pazara erişimini kolaylaştırmaktadır. Bu yapısal avantajlar, bitkisel üretimle entegre yürütülen hayvansal üretimin kırsal gelir istikrarına ve istihdama olumlu katkı sağlamasına imkân vermektedir.

İlin büyükşehirlere olan ulaşım kolaylığı ve gayrimenkul değerlerindeki artış, tarım arazilerinin tarım dışı kullanıma yönelmesine neden olmakta; bu durum uzun vadede hem üretim alanlarının daralmasına hem de kırsal istihdamın azalmasına yol açabilmektedir. Su verimliliği yüksek, katma değeri yüksek ürünlere dayalı üretim modellerinin yaygınlaştırılması, tarım arazilerinin korunmasını teşvik eden önemli bir faktör olarak değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak, Çorum ilinde su verimliliğini esas alan tarımsal yatırımlar; hububat, ayçiçeği, tıbbi ve aromatik bitkiler ile ceviz üretiminde sürdürülebilirliği artırırken, hayvansal üretimle entegre yapı sayesinde kırsal gelir tabanını güçlendirecek; tarımsal altyapı, işleme tesisleri, yem sanayi, süt işleme, yenilenebilir enerji ve atık yönetimi gibi alanlarda yeni ve kalıcı istihdam olanakları oluşturulmasına önemli katkılar sunacaktır.

B. MALİ BİLGİLER

1. Bütçe Uygulama Sonuçları

Tablo 17 Çorum İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Bütçe Giderleri Tablosu

	Toplam Ödenek Gönderme (y)	Harcama(x)	Gerçekleşme Durumu (%) (x*100)/y
01- Personel Giderleri	165.678.308,21	165.068.146,57	%100
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	19.794.361,06	19.754.914,26	%100
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	9.907.833,57	9.906.833,57	%99
05- Cari Transferler	430.650,00	430.650,00	%100
06- Sermaye Giderleri	22.669.563,25	22.667.314,92	%99
07-Transfer Harcamaları	6.990.717,79	6.990.717,79	%100
Toplam	257.706.735,73	257.703.487,40	

Kaynak: (SGB.Net)

Tablo 18: Çorum İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Kurumsal Yatırım Değerlendirmesi (TL)

Yatırımcı Kuruluş	<i>İl Tarım ve Orman Müdürlüğü</i>	
Sektörü	Tarım	
Toplam Proje Sayısı	13	
Toplam Proje Bedeli (TL)	50.062.155,00	
PROJELERDE KULLANILAN FİNANSMAN KAYNAKLARI	2025 Yılı Merkezi Bütçe Tahsisi	14.244.931,00
	2025 Yılı İç Kredi Tutarı	-
	2025 Yılı Dış Kredi Tutarı	12.693.653,00
	2025 Yılı Öz Kaynak	7.850.337,00
	2025 Yılı Hibe	42.211.818,00
Önceki Yıllar Toplam Harcama Tutarı (TL)	-	
2025 Yıl İçi Harcama (TL)	25.762.659,00	
Toplam Harcama (TL)	25.762.659,00	
Biten Proje Sayısı	10	
Devam Eden Proje Sayısı	3	
Başlanmamış Proje Sayısı	6	
Nakdi Gerçekleşme Oranı (%)	%60	

Kaynak: (SGB.Net)

Tablo 19: Çorum İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü 2025 Yılı Yatırımları (TL)

Proje Adı	Proje Başlama Yılı	Proje Tutarı	Önceki Yıllar Harcaması	2025 Yılı Ödeneği	2025 Yılı Harcaması	Fiziki Gerçekleşme %	Nakdi Gerçekleşme %
Bitki Sağlığı Uygulama Kontrol Projesi	2025		0	489.985,00	489.985,00		%100
Çayır Mera Islah ve Amenajman	2025		2.075.231,00	1.628.212,00	1.628.212,00		%100
Hayvan Hastalık ve Zararlıları İle Mücadele Projesi	2025		1.683.991,00	2.485.130,00	2.485.130,00		%100
Hayvansal Üretim Artırılması	2025		169.200,00	613.435,00	613.435,00		%100
İyi Tarım Uygulamalarının Yayılması ve Kontrolü Projesi	2025		369.160,00	0	0		
Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi Projesi	2025		2.970.183,00	1.318.106,00	1.318.106,00		%100
Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrol Projesi	2025	150000	332.242,00	122.845,00	122.845,00		%100
Su Kaynaklarının Balıklandırılması Projesi	2025		0	57.100,00	57.100,00		%100
Su Ürünleri Üretimine Geliştirilmesi Projesi	2025		216.558,00	90.582,00	90.582,00		%100
Sucul Biyolojik Çeşitliliğin Korunması ve Geliştirilmesi	2025		0	90.310,00	90.310,00		%100
Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi	2025	7.000.000,	5.797.788,00	6.990.717,79	6.990.717,79	%100	%100
Tarımsal Yayım Hizmetleri Projesi	2025		0	39.735,00	39.735,00		%100
Alternatif Üretim Yöntemlerinin Geliştirilmesi	2025	1.080.000	0	1.017.336,00	1.017.336,00	%100	%94
Hayvancılığın Geliştirilmesi	2025		97.000,00	406.871,00	406.871,00		%100
Bitki Sağlığı Hizmetlerinin Etkinliği	2025		0	293.462,00	293.462,00		%100

Proje Adı	Proje Başlama Yılı	Proje Tutarı	Önceki Yıllar Harcaması	2025 Yılı Ödeneği	2025 Yılı Harcaması	Fiziki Gerçekleşme %	Nakdi Gerçekleşme %
Bitkisel Üretim Karantina	2025		120.000,00	513.297,00	513.297,00		%100
Gıda Güvenliği Kontrol Sistemi	2025		224.700,00	0	0		%100
Toplam			14.056.053,00	16.157.123,79	16.157.123,79		

Kaynak: (SGB.Net)

2. Mali Denetim Sonuçları

Bakanlığımızda denetim yapan Sayıştay Denetçilerince gönderilen ve müdürlüğümüzde göre yapan personellerden fazla ödenen (kendilerinin bildirim yapmaması sebebiyle) aile ve çocuk yardımı tutarlarının faiziyle birlikte tahsili yapılmış olup, 19/03/2024 tarih ve E/20882250/865/13664329 sayılı, 12/03/2024 tarih ve E/20882250/865/13543944 sayılı ve 07/03/2024 tarih E/20882250/865/13527755 sayılı yazılar ve eklerindeki dekontları ile birlikte Tarım ve Orman Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığına ve Mali Yönetim Daire başkanlığına gönderilmiştir.

III) KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Müdürlüğümüz; Tarım ve Orman Bakanlığımızın belirlediği amaçlar doğrultusunda, tarımsal üretimin güçlendirilmesi ve kırsal refahın artırılması hedeflerine katkı sunmak üzere yalnızca il sınırlarıyla sınırlı olmayan; İç Anadolu tarım havzası, hububat, baklagil, yem ve su kaynakları yönetimi gibi alanlarda bölgesel ve ulusal ölçekte hizmet üretme sorumluluğu bulunan bir taşra teşkilatıdır.

Türkiye Yüzyılı vizyonu çerçevesinde “Geleceğimiz Birlikte Şekilleniyor” yaklaşımıyla; ilimizde yürütülen faaliyetler; yerel ihtiyaçları gözetirken aynı zamanda ulusal planlama, veri üretimi, bitki ve hayvan sağlığı risk yönetimi, doğal üretim alanlarının korunması ve proje geliştirme süreçlerine teknik ve idari katkı sunma misyonu taşımaktadır.

Bu anlayış doğrultusunda;Müdürlüğümüz; gücünü çiftçiler, üretici birlikleri, sanayi girişimcileri, akademik kurumlar, yerel yönetimler ve tarım ekosisteminin tüm bileşenlerinden alan; sonuç odaklı, güvenilir, sahada aktif ve paydaşlarla dayanışmayı esas alan bir kurum olarak görevlerini yürütmektedir.

Müdürlüğümüz; merkezde 8 şube müdürlüğü ve Çorum’a bağlı 13 İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü ile güçlü bir idari yapıya sahiptir. İlimiz; Kızılırmak havzasına uzanan çeltik üretim alanları, geniş mera ve yem bitkileri varlığı, Anadolu’nun önemli tahıl ve baklagil üretim merkezlerinden biri olması, artan tarımsal gıda ve yem sanayi yatırımları, yüksek rakımlı köylerde yürütülen hayvancılık faaliyetleri, coğrafi işaretli yerel ürün potansiyeli (Osmancık pirinci, İskilip dolması hammaddeleri, Kargı tulum peyniri ve Laçın’e uzanan yem bitkisi havzaları gibi) ile Türkiye tarım mozaığının pek çok örneğini aynı il sınırları içinde barındıran bir üretim desenine sahiptir.

Bu çeşitlilik; tek bir ilde hem bitkisel üretim hem hayvancılık hem de su kaynaklarına dayalı tarımsal planlamanın bir arada analiz edilmesini zorunlu kılmakta, Müdürlüğümüzü yalnızca Bakanlık birimleriyle değil, ilde faaliyet yürüten tüm kurum, kuruluş ve yatırımcıların teknik iletişimde öncelik verdikleri ana koordinasyon noktası haline getirmektedir.

Türkiye Yüzyılı ve Bakanlığımız politikalarının sahaya uygulanmasında; kırsal üretimi güçlendiren, su ve toprağı merkeze alan, insan ve çevre sağlığını gözeten, kayıtlı ve katma değerli üretimi yaygınlaştıran bir model ile çalışmalarımız devam etmektedir.

Kurumsal Değer Üretim Kapasitemizin Güçlü ve Gelişime Açık Yönleri:

Güçlü Yönlerimiz

Kurumsal yapının il ve ilçe ölçeğinde yaygın, organize ve erişilebilir olması, Tarımsal destekleme, bitki sağlığı, hayvan refahı ve üretici eğitimlerinde sahada aktif bir sistem yürütülmesi,

Farklı uzmanlık alanlarına sahip teknik personel kaynağının bulunması,

Saha tespit, analiz ve rapor süreçlerinde kurumsal aidiyet bilinci yüksek çalışanların varlığı, Çiftçi ve yetiştirici birlikleri başta olmak üzere geniş bir paydaş ağıyla ortak çalışma yürütülmesi,

Yayım ve eğitim içeriklerinin düzenli ve planlı şekilde sahaya aktarılması,

Tarımsal bilgi sistemleri ve dijital altyapının kullanımının yaygınlaştırılması,

Çeltik ve suya dayalı üretim alanlarında bölgesel koordinasyon tecrübesi,

Doğal üretim alanlarının hayvancılık için elverişli olması ve yem bitkisi ekilişlerinin güçlü

olması,

Coğrafi işaretli ve yöresel ürünlerin üretici ve girişimci için yönlendirme fırsatı oluşturması.

Geliştirilmesi Gereken Alanlar

Hizmet sahasının genişliği nedeniyle tüm alanlara erişimde yaşanan iş yükü yoğunluğu, İklim değişkenliği ve mevsimsel risklerin üretim planlama ve denetim süreçlerine etkisi, Teknik personelin bölgede uzun süreli kalıcılığının istenen düzeyde olmaması,

Personel sayısı, uzmanlaşma ve sirkülasyon dengesindeki dalgalanmaların saha hizmetlerine etkisi,

Bazı dönemlerde geçici görevlendirmelerle yürütülen iş süreçlerinin süreklilikte yarattığı zorluklar,

İlçelerin merkez ile mesafelerinin operasyon ve kontrol süreçlerine etkisi,

Mera hayvancılığına bağlı hayvan hareketliliği nedeniyle artan hastalık ve mücadele iş yükü,

Paydaş sayısının fazla olması nedeniyle tarımsal bilginin her zaman kontrollü bir zeminde yayılmasının güçleşmesi,

Üretici örgütlerinin ve kooperatiflerin aktiflik ve kapasite düzeylerinin geliştirilme ihtiyacı,

Kırsaldan kopuş eğilimi ve genç nüfusun üretimde kalıcılığının artırılma ihtiyacı,

Tarımsal sanayi yatırımlarında bölgesel markalaşmanın geliştirilme gerekliliği,

Lojistik maliyetler, pazar erişimi ve ulusal politika değişkenliğinin sektöre etkileri,

Tarımsal üretimde geleneksel alışkanlıklar ile uzun vadeli yatırım motivasyonunun güçlendirilme ihtiyacı,

Tarım ve hayvancılık sektöründe bilgi kirliliği ve yanlış yönlendirmelere açık bir alan olması,

Hizmet binaları, sosyal tesis ve teknik altyapı alanlarında yenileme ihtiyacı.

Müdürlüğümüz; ulusal ve yerel politikaları birlikte değerlendirerek; kamu kaynaklarını etkin, ekonomik ve sürdürülebilir bir modelle yönetme, üreticilerimiz başta olmak üzere tüm vatandaşlarımızın refahını artırma hedefiyle çalışmalarını kararlılıkla sürdürecektir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin sağladığı bütüncül yönetim anlayışı ile; toprak, su, yem, mera ve tarımsal destek süreçlerinin tek elden koordinasyonunun sahadaki verim ve hizmet etkinliğini artırdığı değerlendirilmektedir. Bu etkinliği; şeffaf, hesap verebilir ve sürdürülebilir kırsal kalkınma modeline uygun şekilde ilimizin sosyal ve ekonomik yaşamına yansıtma için çalışmaktayız.

2025 yılı İdari Faaliyet Raporumuz; Bakanlığımızın stratejik yönetim çerçevesini belirleyen yasal düzenlemeler doğrultusunda hazırlanmış olup, rapor sürecinde tüm birimlerimizin karar alma ve veri üretme süreçlerine katılım sağlamasının; ilimizde olduğu kadar bölgesel ve ulusal hedeflere ulaşma sürecinde de başarıyı güçlendirdiği değerlendirilmektedir.

IV) ÖNERİ VE TEDBİRLER

Gıdaya yönelik ihtiyacın istikrarlı biçimde yükseldiği günümüzde; tarım ve hayvancılıkta arz güvenilirliğini güvence altına alan planlı yaklaşımları sahaya taşımak temel sorumluluklarımız arasındadır. Bu doğrultuda; üretim zincirini etkileyen tüm paydaşları ortak bir zeminde buluşturarak; kaynakların verimli yönetimi, kırsal üretim kapasitesinin artırılması ve tarımsal sürdürülebilirliğin güçlendirilmesi önceliklerimizdendir.

Müdürlüğümüz; ilimizin tarımsal üretim gücünü yalnızca mevcut ihtiyaçlara cevap verecek şekilde değil; geleceğin üretim sistemlerine uyum sağlayacak esneklikte geliştirme hedefiyle; çiftçilerimiz, yetiştiricilerimiz, üretici örgütleri ve sektörde hizmet üreten tüm bileşenlerle bağını güçlendirerek çalışmaktadır. Türkiye Yüzyılı'nın "Geleceği Birlikte İnşa Ediyoruz" yaklaşımı doğrultusunda; ilimiz, bölgemiz ve ülkemiz tarımına katkı sunmayı sürdüreceğiz.

Ayrıca; tarımsal üretim kararlarının daha geniş bir katılımı ile şekillenmesi ve sektörün ortak akılla yönlendirilmesi amacıyla Çorum Tarım ve Üretici Koordinasyon Kurulu oluşturulmuştur. Bu kurul; ilimizde üretim planlama, tarıma dayalı sanayi, iklim eğilimleri, su yönetimi, hayvan sağlığı, gıda işleme ve kırsal kalkınma alanlarında eşgüdüm sağlayıcı bir yapı olarak çalışmaktadır.

İlimizde besi hayvancılığı ve tarımsal sanayi altyapısını güçlendirmek amacıyla Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi (TDİ-OSB) kuruluşu için ilgili kurumlar ve yatırımcılarla birlikte teknik ve idari süreçler başlatılmıştır.

Çorum'un; su kaynaklarına dayalı çeltik üretim kültürü, geniş mera varlığı, tahıl ve baklagil üretiminde sahip olduğu deneyim, gelişen gıda-yem sanayisi ve artan hayvancılık işletme kapasiteleri dikkate alınarak;

- süt ve et işleme yatırımlarının artırılması,
- markalaşma değeri yüksek hayvansal üretim sanayisinin güçlendirilmesi, gibi alanlarda sektörel iletişim, lobi ve örnek uygulama ziyaretleri yürütülmektedir.

Hayvansal üretimin ana unsuru olan sütü değerli kılarak; bölgede hayvancılığı güçlendirmek amacıyla; Çorum Süt İşleme ve Ürün Geliştirme Tesisi ile Süt Tozu Üretim Ünitesi kurulmasına yönelik, sektör paydaşları ve yatırımcılarla ortak çalışma yürütülmektedir.

İlimizin üretim desenleri ve hayvan hareketliliği dikkate alınarak; hayvan hastalıkları ve biyogüvenlik mücadele süreçlerinde (aşılama, küpeleme, kayıt altına alma, yol kontrol noktaları, eğitim ve yayım faaliyetleri gibi) tüm tedbirlerde hassasiyetle çalışılmaktadır.

Bakanlığımız proje ve bütçe kaynakları yanında; yerel ve bölgesel fon destekli projelerle de ilimiz tarımsal üretim gücünü artırıcı çalışmalar sürdürülmektedir.

Bu Kapsamda Öne Çıkan Stratejik Yaklaşımlarımız;

- Personel ve büro iş yükünü optimize ederek saha hizmet sürekliliğini güçlendirmek,
- Uzman personelin bölgede kalıcılığını destekleyici sosyal ve mesleki gelişim altyapısı oluşturmak,
- Tarımsal dijital altyapıyı güçlendiren projeleri önceliklendirmek,
- Su kullanımını üretim planlamasının merkezinde değerlendirmek,
- Kırsal istihdamı artıran sürdürülebilir kalkınma modellerini sahaya entegre etmek,
- Tarımda genç ve kadın üretici oranını artırmak,
- Büyük ölçekli hayvancılık işletmelerinin teknik ve ekonomik altyapısını güçlendirmek,
- Buzağı ve kuzu kayıp oranlarını azaltıcı tedbirleri yaygınlaştırmak,
- Et ve süt ürünlerinin ilimizde katma değerli ürünlere dönüşmesini desteklemek,
- Sanayiye aktarılan süt ve et miktarını artırmak,
- Tarım sigortası bilincini güçlendirerek TARSİM poliçe kapsamı ve unsur sayısını artırmak,
- Mera alanlarının altyapı ve verim kalitesini yükseltmek,
- Tarımsal üretimle entegre yerel turizm, gastronomi ve kırsal deneyim odaklı faaliyetleri desteklemek.

Türkiye Yüzyılı hedefleri doğrultusunda; planlı, dayanıklı, kayıtlı, paydaş odaklı ve gelişime açık bir tarım modeli ile; ilimiz, bölgemiz ve ülkemiz tarımına katkı sunmaya devam edeceğiz.

Rapor süreçlerinde tüm birimlerimizin karar alma ve veri üretme aşamalarına katılım sağlamasının hem kurumsal performansı güçlendirdiği hem de hedeflere ulaşma başarısını artırdığı değerlendirilmektedir.

www.tarimorman.gov.tr

Çorumiltarım

Çorumiltarım

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
ÇORUM İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

Adres: Adres : Çepni Mahallesi,
Necmettin Erbakan Caddesi, No: 11 ÇORUM

